

LOKALE ONTWIKKELING STRATEGIE

Weerterland 2023-2027

“Europees
Landbouwfonds
voor Plattelands-
ontwikkeling:
Europa
investeert in zijn
platteland”

provincie limburg

LEADER Weerterland

Inhoudsopgave

Inleiding	4	3.2.4 Thema 4: Natuur en water als levensader	16
1. Totstandkoming Lokale Ontwikkelingsstrategie	5	3.3 Resultaatindicatoren	17
1.1 Doorlopen proces	5	4. Activiteitenplan	18
1.1.1 Bestaande documentatie	5	4.1 Samenwerking	18
1.1.2 Bijeenkomsten initiatiefgroep	6	4.2 Aanjaagactiviteiten en deskundigheidsbevordering	18
1.1.3 Bijeenkomsten met LEADER-regio Zuid-Limburg	6	4.2.1 Aanjaagactiviteiten	18
1.1.4 Bijeenkomsten met stakeholders	6	4.2.2 Deskundigheidsbevordering	19
1.1.5 Enquêtes bewoners	6	4.3 Communicatie	20
1.1.6 Bijeenkomst met bewoners en organisaties	8	4.3.1 Doelen	20
1.1.7 Interviews	8	4.3.2 Doelgroep	21
1.1.8 Aanbieden concept LOS	8	4.3.3 Aanpak	21
1.2 Betrokken belangengroepen	8	4.4 Administratie	21
2. Gebiedsomschrijving Weerterland	8	5. Organisatie	22
2.1 Begrenzing	8	5.1 Betrokken partijen	22
2.2 Gebiedsanalyse	10	5.2 Profiel en samenstelling LAG	23
3. Beschrijving strategie	14	5.2.1 Kerntaken van de LAG	23
3.1 Van analyse naar strategie	14	5.2.2 Functieprofiel en samenstelling LAG	24
3.2 Thema's en doelstellingen	15	5.3 Organisatie van de uitvoering	26
3.2.1 Thema 1: Een samenleving in verbinding en aantrekkelijk voor alle generaties en culturen	15	5.4 Evaluatiemoment: halverwege LEADER-periode	27
3.2.2 Thema 2: Natuurinclusief wonen, werken en recreëren ..	16	6. Financiering	28
3.2.3 Thema 3: Onderscheidende cultuur en erfgoed	16	6.1 Begroting	28
		6.2 Dekkingsplan	30
		7. Reglement voor werking van de LAG	31

7.1	Reglement voor beoordeling en selectie van projecten	34
Bijlagen	.....	36
1.	Het doorlopen proces.....	36
2.	Stakeholders	37
3.	SWOT-analyse.....	38
4.	Beoordelingsformulier projecten LEADER Weerterland	39
5.	Addendum behorende bij de LOS Weerterland onder het GLB-NSP 2023-2027.....	41

Inleiding

“Aan goede ideeën geen gebrek.”

Dit was de gezamenlijke conclusie na de bijeenkomst met bewoners en organisaties uit Weerterland die we op 15 februari 2023 organiseerden in voorbereiding op dit document. Honderden ideeën voor de ontwikkeling van het platteland, de sociaaleconomische ontwikkeling van de regio en voor het vergroten van de leefbaarheid en duurzaamheid werden op deze avond gedeeld.

Voor de initiatiefnemers van dit document was dit een extra bevestiging dat inwoners en organisaties in de regio Weerterland een intrinsieke drijfveer hebben om de leefomgeving te verbeteren. We koesteren dit en willen middels LEADER van de mogelijkheden gebruik maken om ideeën te faciliteren.

“Wauw, wat een prachtige kans om samen met de gemeenschap aan de leefbaarheid te werken.”

De regio Weerterland bestaat uit de midden-Limburgse gemeenten Weert, Nederweert en Leudal. Samen met inwoners en organisaties is er een participatief ingestoken proces doorlopen dat de Lokale Ontwikkeling Strategie (LOS) als resultaat kent. De oorsprong van dit proces gaat terug naar de vorige LEADER-periode. Destijds – in 2017 – werd Zuid-Limburg LEADER-regio. Weerterland kwam helaas niet in aanmerking, maar de energie was er wel om ook zelf met een LOS te komen. Vanuit enthousiasme en betrokkenheid zijn we aan de slag gegaan en hebben we alle partijen samengebracht die deze LOS tot een gedragen strategie hebben gemaakt.

Het proces om te komen tot deze strategie kenmerkt zich als een fase waarin er ontzettend veel mooie kansen in het gebied in kaart zijn

gebracht. Deze LOS omschrijft deze kansen en geeft met de omschreven thema's en doelstellingen richting voor de toekomstige ontwikkeling van de regio Weerterland.

In dit document wordt enerzijds concreet richting gegeven en anderzijds voldoende ruimte gelaten aan lokale initiatiefnemers om met steun vanuit de gemeenschap tot passende projecten te komen. De opgehaalde ideeën uit de bewonersbijeenkomsten hebben geleid tot deze Lokale Ontwikkeling Strategie (LOS). De Lokale Actiegroep (LAG), bestaande uit betrokken inwoners uit het gebied gaat uitvoering geven aan de LOS.

1. Totstandkoming Lokale Ontwikkelingsstrategie

1.1 Doorlopen proces

Een belangrijke eigenschap van LEADER is dat het proces vanuit de gemeenschap ontstaat. Dit geldt zowel bij de uitvoering van deze Lokale Ontwikkeling Strategie als bij de totstandkoming van dit document. Hieraan is tegemoet gekomen door een uitgebreid participatieproces te doorlopen. Dit proces wordt hier nader uitgelegd.

Het proces om te komen tot deze Lokale Ontwikkeling Strategie is gestart in 2023 toen een initiatiefgroep ontstond bestaande uit Platteland in Ontwikkeling (PiO) Weerterland, Boeren van Weert, Boeren van Nederweert, het Natuur en Milieucentrum Weert, Vereniging Kleine Kernen Limburg (VKKL) en de Plattelandscoöperatie. Deze groep sprak de wens uit om in het NSP LEADER-regio te worden. Dit vanuit de ambitie om meer verbindingen te leggen tussen de dorpen, agrarische gebieden en de natuur, en de wens om de leefbaarheid en duurzaamheid van het gebied te behouden en vergroten.

Overleggen met programmamanagers van Provincie Limburg én LAG leden van de reeds bestaande LEADER-regio in Zuid-Limburg gaven goed zicht op de mogelijkheden die LEADER kan bieden en het type projecten dat middels LEADER mogelijk is. De mogelijkheden en uitgangspunten van LEADER sluiten aan bij de ambities in de regio waardoor er voldoende bevestiging was dat Weerterland zich in wil zetten om als LEADER-gebied te worden aangemerkt.

In januari 2023 hebben de eerste initiatiefgroepoverleggen plaatsgevonden. Hierbij is afgesproken dat Stichting VKKL/Spirato-PROJECTEN als penvoerder optreedt namens het gebied.

Nadat Gedeputeerde Staten van Provincie Limburg op 10 januari 2023 de oproep voor indienen van nieuwe Lokale Ontwikkeling Strategieën

vaststelde (met een deadline van 1 april) is direct een intensief participatieproces opgestart met de regio. Dit proces bestond uit de volgende activiteiten en bijeenkomsten:

Voor de exacte procesplanning zie bijlage 1.

1.1.1 Bestaande documentatie

De regio Weerterland hoeft in de planvorming rondom LEADER niet vanaf nul te starten. Er bestaan diverse plannen over de ontwikkeling van het landelijk gebied. Veel van deze plannen zijn tot stand gekomen op basis van participatie met inwoners en geven een goed beeld van de belangen en standpunten van de doelgroepen en de ontwikkelperspectieven in het gebied. Daarom zijn deze plannen gedurende het proces doorgenomen. Hierbij is (bijvoorbeeld tijdens de SWOT-analyse) getoetst of de inhoud uit deze plannen congruent is met de opgehaalde kansen en aandachtspunten in het gebied. Dit was het geval. De volgende documenten zijn hierbij meegenomen:

- Visie en Actieprogramma Recreatie en Toerisme Midden-Limburg, mrt 2019;
- Groenbeleidsplan Nederweert, feb 2020;
- Beleidsplan Stichting Natuur en Milieu Educatie Weert, sep 2020;
- Omgevingsvisie Buitengebied Nederweert, jul 2021;
- Buitengebied in Beweging, gemeente Leudal, jun 2018;
- Eindrapport Participatie Omgevingsvisie, Provincie Limburg, 2020;
- Diverse verslagen van werkateliers, streek sessies en heisessies, PiO Weerterland, periode 2017-2021;
- Natuur & Landschapsvisie, gemeente Weert, 2016;
- Landbouwvisie Weert, gemeente Weert, jun 2020.

1.1.2 *Bijeenkomsten initiatiefgroep*

In de periode januari-maart zijn er vijf bijeenkomsten georganiseerd met de eerder genoemde initiatiefgroep. In de initiatiefgroep werd de procesvoortgang besproken en werden de algemene onderdelen van de LOS en de bijeenkomsten voor bewoners voorbereid. De initiatiefgroep werd ondersteund door adviesbureau Viduro. Voor inhoudelijke en technische vragen over het LEADER-programma was ook de LEADER-coördinator van Provincie Limburg bij de bijeenkomsten aanwezig.

De volgende agendapunten stonden bij de bijeenkomsten centraal:

- Bijeenkomst 1: Vaststellen samenstelling initiatiefgroep, bepalen stakeholders op basis van gebiedskenmerken en NSP doelen, voorbereiden stakeholdersbijeenkomst;
- Bijeenkomst 2: SWOT analyse (opgehaald tijdens de bijeenkomst met stakeholders) aanscherpen, prioriteiten bepalen en vertaalslag maken naar conceptthema's (inclusief toetsing of conceptthema's aansluiten bij de NSP doelen);
- Bijeenkomst 3: Thema's definitief maken (op basis van bewonersbijeenkomst) en subdoelstellingen formuleren (inclusief toetsing of thema's en doelstellingen voldoende aansluiten bij de NSP doelen). Tevens financiële kaders en samenstelling LAG besproken;
- Bijeenkomst 4: Subdoelstellingen definitief gemaakt (op basis van gehouden interviews) en verwachte resultaten besproken, LOS concept doorgenomen en LAG samenstelling verder vormgegeven. Toetsing of subdoelen aansluiten bij de resultaatindicatoren;
- Bijeenkomst 5: Definitieve LOS doorgenomen en ingediend.

1.1.3 *Bijeenkomsten met LEADER-regio Zuid-Limburg*

De regio's Zuid-Limburg en Weerterland ontwikkelen beide een LOS. Daarom is besloten tot samenwerking en afstemming tussen beide regio's. Onderdelen van de LOS die niet regiospecifiek zijn (zoals

bijvoorbeeld het LAG-reglement) zijn gezamenlijk geformuleerd. Ook werd in gezamenlijkheid gesproken over mogelijke synergievoordelen op het vlak van operationele zaken (zoals administratie en communicatie).

De volgende onderwerpen zijn besproken tijdens de bijeenkomsten:

- Bijeenkomst 1: Mogelijkheden tot samenwerking verkennen en besluiten;
- Bijeenkomst 2: Voorzet voor verdeling budget bespreken en concept organisatiestructuur;
- Bijeenkomst 3: LAG Reglementen afstemmen en organisatiestructuur vaststellen.

1.1.4 *Bijeenkomsten met stakeholders*

Op 3 februari is, in het Natuur en Milieucentrum van Weert, een bijeenkomst georganiseerd voor stakeholders uit Weerterland. De initiatiefgroep bepaalde welke stakeholders een uitnodiging ontvingen waarbij er gekeken is naar de gebiedskenmerken van Weerterland en de NSP doelen. Met in totaal 32 personen die 23 organisaties vertegenwoordigden zijn de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen (SWOT) van het gebied in kaart gebracht. Ook hebben de stakeholders meegedacht over de mogelijke thema's waar de regio zich, binnen de kaders van LEADER, op zou moeten richten. Aansluitend op de bijeenkomst is de deelnemers gevraagd om hun achterban uit te nodigen voor de enquête en de bewonersbijeenkomst.

1.1.5 *Enquêtes bewoners*

De beschikbare tijd om tot deze LOS te komen was beperkt. Het was daarin helaas niet mogelijk om meerdere bijeenkomsten te organiseren met de bewoners. Omdat er wel een wens bestond om meer ideeën en inzichten op te halen onder het bredere publiek, is ervoor gekozen om een enquête in te zetten. In deze enquête hebben we bewoners gevraagd

wat ze belangrijk vinden voor de leefbaarheid, wat er nodig is om een aantrekkelijke regio te worden om in te wonen, werken en recreëren en waar bewoners behoefte aan hebben kijkende naar de vier doelen (D, E, F, H) uit het Nationaal Strategisch Plan (NSP). De concrete vraagstelling was:

- Wat vindt u belangrijk voor de leefbaarheid in uw dorp en de omgeving?
- Wat is uw beeld van een aantrekkelijke regio om te wonen, werken en recreëren?
- Wat is er nodig om dit beeld te realiseren?
- Waar zou u meer van willen, kijkende naar het thema sociaaleconomische ontwikkeling?
- Waar zou u meer van willen, kijkende naar het thema klimaat?
- Waar zou u meer van willen, kijkende naar het thema water en bodem?
- Waar zou u meer van willen, kijkende naar het thema biodiversiteit?
- Contactgegevens.

De enquête is gedeeld via de (sociale mediakanalen van de) stakeholders die aanwezig waren op de bijeenkomst van 3 februari 2023 (zie activiteit 4) en er is een persbericht gepubliceerd op de belangrijkste media in de gemeenten Weert, Nederweert en Leudal. Dit resulteerde uiteindelijk in 74 ingevulde enquêtes. De 74 ingevulde enquêtes zijn doorgenomen en de input is geclusterd per vraag. Dit is vervolgens samengevoegd met de input die inwoners in de bewonersbijeenkomst gedeeld hebben om een totaaloverzicht te krijgen. Dit vormde de basis van de doelstellingen zoals ze omschreven zijn in hoofdstuk 3.2.

1.1.6 Bijeenkomst met bewoners en organisaties

15 februari 2023 vond een algemene bewonersbijeenkomst plaats in Baexheimerhof in Baexem. Het animo voor de bijeenkomst was groot. 54 bewoners namen deel om ideeën uit te wisselen over de ontwikkelingen in het gebied. De uitnodiging voor de bijeenkomst is, net als de enquête door de stakeholders gedeeld (o.a. via digitale mailings/nieuwsbrieven) en via een persbericht gepubliceerd door de lokale media. Via de social media kanalen van de stakeholders en de media zijn veel inwoners bereikt.

Bewoners konden bij de vijf geformuleerde thema's (zie hoofdstuk 3) met post-its aangeven wat er binnen het thema al aanwezig is, waar ze meer van zouden willen en welke kansen er zijn om het thema te verrijken. In totaal werden ruim 540 post-its met ideeën verzameld.

Na de bijeenkomst zijn de post-its digitaal verwerkt en één voor één doorgenomen. De ideeën zijn daarna geclusterd (samen met de enquêtes). Vervolgens zijn de clusters gekoppeld aan de vijf thema's om tot de subdoelstellingen per thema te komen. De doelstellingen (zie hoofdstuk 3.2) zijn bepaald aan de hand van de input opgehaald tijdens deze bijeenkomst in combinatie met de informatie uit de enquêtes.

1.1.7 Interviews

Om te toetsen of alle verzamelde input goed verwerkt is en om te borgen dat er vanuit alle perspectieven naar de ontwikkelkansen, thema's en strategie gekeken is, hebben er verdiepende interviews plaatsgevonden met zes stakeholders (vertegenwoordigers van natuur, landbouw, toerisme, zorg, horeca en jongeren). De initiatiefgroep heeft personen aangedragen die geïnterviewd konden worden.

1.1.8 Aanbieden concept LOS

Een samenvatting van deze LOS is ter informatie aan de stakeholders gestuurd die betrokken zijn geweest bij voorgaande stappen. Na indiening van de LOS organiseren we een bijeenkomst om de bewoners op de hoogte te houden van de vervolgstappen in het proces.

1.2 Betrokken belangengroepen

De volgende partijen zijn lid van de initiatiefgroep:

- Boeren van Weert
- Boeren van Nederweert
- Natuur en Milieucentrum Weert
- Vereniging Kleine Kernen Limburg (VKKL)
- Plattelandscoöperatie
- Platteland in Ontwikkeling (PiO) Weerterland
- Viduro (advies en procesbegeleiding)
- Provincie Limburg (als toehoorder en voor vragen)

In bijlage 2 hebben we een overzicht toegevoegd van de partijen zoals deze aanwezig waren bij de bijeenkomsten.

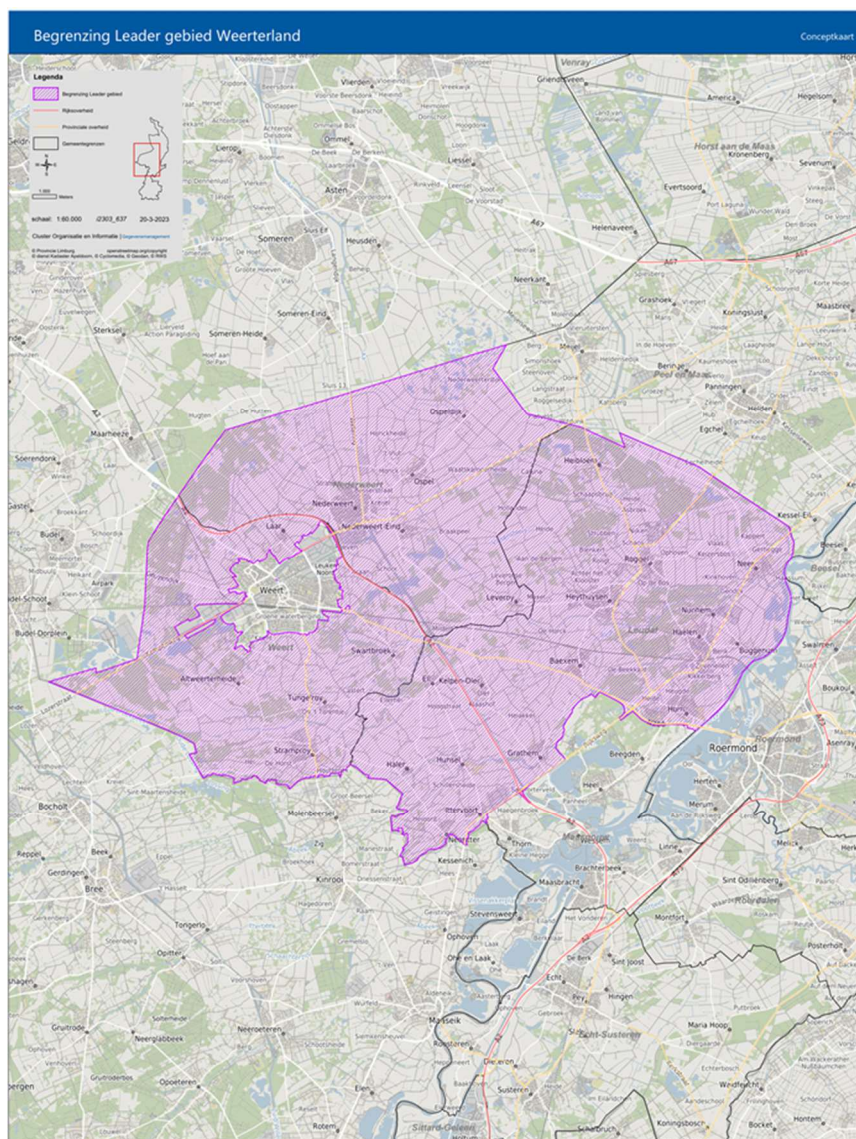
2. Gebiedsomschrijving Weerterland

2.1 Begrenzing

Het LEADER-gebied van Weerterland bestaat uit de gemeenten Weert, Nederweert en Leudal. In totaal telt dit gebied 28 woonkernen waarvan alleen de kern Weert wat inwonersaantal betreft buiten de scope van LEADER valt (>30.000 inwoners). De kern Weert is daarom niet meegenomen in de uitwerking van deze LOS.

De volgende kernen vallen in het gebied Weerterland:

provincie limburg

Gemeente Weert		Gemeente Nederweert		Gemeente Leudal	
<i>Kern</i>	<i>Inwoners</i>	<i>Kern</i>	<i>Inwoners</i>	<i>Kern</i>	<i>Inwoners</i>
Weert	41.101	Nederweert	8.515	Baexem	2.650
Stramproy	5.205	Ospel	3.440	Buggenum	935
Altweeterheide	1.060	Leveroy	1.115	Ell	1.485
Laar	1.005	Ospeldijk	705	Grathem	1.675
Swartbroek	885	Nederweert-Eind	1.555	Haelen	4.335
Tungelroy	1.090	Budschop	1.995	Haler	470
				Heibloem	730
				Heythuysen	6.570
				Horn	3.695
				Hunsel	965
				Ittervoort	1.670
				Kelpen-Oler	1.180
				Neer	3.365
				Neeritter	1.260
				Nunhem	660
				Roggel	4.290
Totaal gemeente (excl. Weert)	9.245	Totaal gemeente	17.325	Totaal gemeente	35.935
Totaal inwoners:	62.505				

Zoals in bovenstaand overzicht te zien is, bestaat Weerterland uit een groot aantal relatief kleine dorpskernen. Het gebied is qua oppervlakte groot: 372.18 km². Aan het oosten grenst het gebied aan de Maas, het zuiden grenst grotendeels aan de Belgische grens, de westzijde grenst aan Noord-Brabant en het noorden grenst aan gemeente Peel & Maas. De drie gemeenten hebben de volgende oppervlaktes: gemeente Weert is

105,46 km², gemeente Nederweert is 101.73 km² en gemeente Leudal is 164.99 km².

Historisch gezien heeft het gebied een sterke voedselproducerende gemeenschap. In het gebied zijn vele agrarische bedrijven gevestigd en is met name de (intensieve) veehouderijsector sterk vertegenwoordigd. In het oosten van het gebied is de tuinbouwsector duidelijk herkenbaar met diverse toonaangevende bedrijven.

Het leven met de arme zandgronden en de ontginningsgebieden rondom de Peel hebben in Weerterland geleid tot een divers landschap waarin agrarische activiteiten en natuurontwikkeling nadrukkelijk gemixt zijn. Deze mix zorgt enerzijds voor een grote diversiteit en anderzijds ook voor spanning. Zeker rondom grote vraagstukken als stikstof, stank, ondermijning, waterkwaliteit en fijnstof waarin tegenstellingen vaak benadrukt worden. Deze dossiers en de onzekerheid die ze met zich meebrengen hebben impact op de inwoners en de omgeving.

Inwoners van Weerterland hebben geleerd om te leven met de natuur. Grote natuurgebieden zoals Nationaal Park de Grootte Peel, Grenspark Kempen-Broek en Natuurgebied het Leudal kleuren het gebied. Weerterland staat verder in nauwe verbinding met het water. De waterrijke natuurgebieden en de verbinding met de Maas zijn hier voorbeelden van. Ook tonen beken die door het gebied stromen (zoals de Tungelroysebeek, de Haelensebeek en de Roggelsebeek) en de unieke kanalenstructuren (inclusief de bijzondere kanalen 4-sprong) de verbinding met het water aan.

De gevoerde gesprekken en opgehaalde input geven een goed beeld van het karakter van de inwoners in Weerterland. Ze zijn te typeren als nuchtere en hardwerkende mensen die veel waarde hechten aan cultuur en tradities. In Weerterland heeft men geleerd om naar elkaar om te kijken en samen te werken, maar ook om ondernemend te zijn en

innovaties te omarmen. Een voorbeeld van dit laatste punt zijn de diverse windparken die het gebied rijk is.

Weerterland heeft een sterk verenigingsleven met veel tradities. Denk aan schutterijen, gildes, harmonieën en het koesteren van oude ambachten.

Omdat de drie gemeenten waaruit Weerterland bestaat een vergelijkbare samenstelling en historie hebben, wordt er van nature veel samengewerkt en over de (gemeente)grenzen gekeken. Dat blijkt bijvoorbeeld ook uit de samenstelling van de initiatiefgroep voor LEADER waarin bewoners en organisaties uit alle drie de gemeenten vertegenwoordigd zijn.

2.2 Gebiedsanalyse

Om in kaart te brengen op welk vlak er ontwikkelmogelijkheden en behoeften liggen, heeft de initiatiefgroep samen met stakeholders uit het gebied een SWOT-analyse opgesteld (het resultaat van de bijeenkomst op 3 februari 2023, zie procesplanning uit hoofdstuk 1.1).

De stakeholderbijeenkomst werd afgetrapt met een uitgebreide toelichting over LEADER, de NSP doelen en het proces dat we doorlopen. Vervolgens zijn de stakeholders in groepen verdeeld en is gevraagd de sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen te benoemen. Ook potentiële thema's zijn door de stakeholders opgeschreven. De groepen vulden elkaars input, in een world café setting, aan waardoor er een uitgebreide lijst aan sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen ontstond. Dit overzicht hebben we toegevoegd als bijlage 3 in dit document.

Omwille van de overzichtelijkheid en werkbaarheid is ervoor gekozen om het aantal issues per onderdeel (sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen) terug te brengen tot maximaal vijf. Daarbij is gezocht naar issues die zo goed mogelijk de kern van alle aangedragen ideeën

samenvatten en die terugkerend genoemd worden in de diverse informatiebronnen (opgehaalde informatie in de bijeenkomst, bestaande documentatie (zie hoofdstuk 1.1.1) en de enquêteresultaten). Dit proces leverde het onderstaande overzicht op.

Hierbij merken we op dat er diverse landelijke politieke thema's spelen, die nog erg onzeker of abstract zijn. Denk bijvoorbeeld als thema's als stikstofbeleid en waterkwaliteit. Politieke keuzes op deze thema's kunnen veel invloed hebben op Weerterland. Door de onzekerheid op deze dossiers, hebben we deze thema's buiten beschouwing gelaten in de SWOT.

<p>Sterktes</p> <ul style="list-style-type: none"> - Groot gebied met veel ruimte voor ontwikkeling - De verbinding met water en natura2000 - Gebied ligt vlakbij innovatie- en kenniscentra - Rijke cultuurhistorie en sterk verenigingsleven en –structuur - Sterk toeristisch aanbod 	<p>Zwaktes</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veel landschapselementen zijn verdwenen - Weinig aandacht voor cultuurhistorie - Gemeenschappen zijn vrij bescheiden - Voorzieningen verdwijnen uit de dorpskernen - Onvoldoende balans in biodiversiteit (beperkt urgentiebesef)
<p>Kansen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gebruiken leegstaande gebouwen - Samenwerking tussen agrariërs en terreinbeheerders - Gebruik maken van diversiteit aan bewonersgroepen en hechte dorpsgemeenschappen - Het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen - Het leggen van verbindingen tussen dorpen en natuur 	<p>Bedreigingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Droogte/wateroverlast - Vergrijzing en wegtrekken jeugd - Afnemende sociale cohesie - Intensivering van grootschalige bedrijvigheid - Gebrek aan voorzieningen in de kernen

Vervolgens is een confrontatiematrix opgesteld waarbij verbanden tussen sterktes, zwaktes, kansen en bedreigingen in kaart zijn gebracht. Dit heeft geleid tot de tabel op de volgende pagina.

- Het verband tussen Sterktes en Kansen (de groen gekleurde sectie van de tabel) geeft aan waar de offensieve behoeften liggen, de kansen om de sterke punten verder te ontwikkelen en daarop voort te bouwen.
- Het verband tussen sterktes en bedreigingen (de oranje gekleurde sectie van de tabel) geeft aan waar defensieve acties nodig zijn om aantasting en achteruitgang van sterke punten af te wenden.
- Het verband tussen zwaktes en kansen (de blauw gekleurde sectie in de tabel) laat zien waar de echte uitdagingen in het gebied zitten, en wat nodig dan wel mogelijk is voor de noodzakelijke verbetering van de zwakke kanten.
- Dan is er nog het verband tussen zwaktes en bedreigingen (de gele sectie in de tabel). Dit is het gebied waar problemen elkaar raken en versterken, en doorgaans niet echt opgelost kunnen worden met lokale acties. Hier zijn doorgaans generieke maatregelen nodig die vragen om nader onderzoek en afweging.

De volgende stap in de SWOT-analyse is de vertaling naar de mogelijkheden en kansen die LEADER kan bieden. De centrale vraag daarbij is of en in hoeverre de lokale gemeenschap (bewoners, ondernemers, verenigingen en andere organisaties, al dan niet samen met de lokale overheid) met concrete projecten een bijdrage kunnen leveren aan de gewenste ontwikkeling. Daarbij moet dan ook gekeken worden naar de in tijd en financiële omvang begrensde mogelijkheden van het LEADER-programma. In de tabel is gewerkt met een puntenscore van 0 tot 3 voor deze uitvoerbaarheid door de lokale gemeenschap. Daarbij geldt de onderstaande toelichting voor de toegekende cijfers.

- Score 0: Het betreft doorgaans generieke problemen en behoeften waarbij lokale acties niet of nauwelijks een bijdrage kunnen leveren. Los van de soms grote urgentie hebben deze behoeften daarom geen prioriteit voor de LOS.
- Score 1: Het gaat om behoeften en mogelijkheden die niet direct opgepakt kunnen worden door de lokale gemeenschap, maar waarbij wel lokaal meegedacht kan worden over oplossingsideeën. Dit heeft voor de LOS lage prioriteit.
- Score 2: Het betreft behoeften die niet bij uitstek, maar wel mede door de lokale gemeenschap ingevuld kunnen worden. Voor de LOS hebben deze behoeften al meer prioriteit,
- Score 3: Het gaat om behoeften die bij uitstek vóór en dóór de lokale gemeenschap ingevuld kunnen worden. Voor de LOS heeft dit de hoogste prioriteit.

		Kansen					Bedreigingen				
		1. Gebruiken leegstaande gebouwen	2. Samenwerking tussen agrariërs en terreinbeheerders	3. Gebruik maken van diversiteit aan bewonersgroepen en hechte dorpsgemeenschappen	4. Het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen	5. Het leggen van verbindingen tussen dorpen en natuur	1. Droogte / wateroverlast	2. Veerkracht en wegtrekken jeugd	3. Afnemende sociale cohesie	4. Intensivering van grootschalige bedrijvigheid	5. Gebrek aan voorzieningen in de kernen
Sterktes	1. Groot gebied met veel ruimte voor ontwikkeling	0	3	1	3	3	3	0	1	0	0
	2. De verbinding met water en natura2000	2	3	1	3	3	3	1	2	1	0
	3. Gebied ligt vlakbij innovatie- en kenniscentra	1	0	2	2	0	0	2	1	0	0
	4. Rijke cultuurhistorie en sterk verenigingsleven en structuur	3	3	3	2	3	0	3	3	0	3
	5. Sterk toeristisch aanbod	3	3	2	3	3	0	2	2	1	2
Zwaktes	1. Veel landschapselementen zijn verdwenen	1	3	2	2	3	2	0	0	2	0
	2. Weinig aandacht voor cultuurhistorie	3	3	3	3	3	2	3	3	0	3
	3. Gemeenschappen zijn vrij bescheiden	0	1	1	0	0	0	2	1	0	0
	4. Voorzieningen verdwijnen uit de dorpskernen	3	2	2	3	2	0	2	3	0	3
	5. Onvoldoende balans in biodiversiteit	0	3	2	2	3	3	0	0	3	0

Op basis van de confrontatiematrix en de daaraan ten grondslag liggende ideeën, wensen en suggesties van de stakeholders en bewoners wordt als strategie voor de gebiedsontwikkeling via LEADER gekozen voor een benadering langs vier gebiedsprioriteiten. De vier hierna beschreven gebiedsprioriteiten, staan niet los van elkaar en moeten daarom ook in hun onderlinge samenhang beoordeeld worden. De voor de uitvoering van de strategie te ontwikkelen projecten geven bij voorkeur invulling aan meer dan één gebiedsprioriteit omdat die elkaar onderling kunnen versterken.

Het realiseren van sociale verbinding tussen bewonersgroepen.

Een belangrijke conclusie uit voorgaande analyse is dat verbinding tussen bewonersgroepen essentieel is voor de ontwikkeling van het gebied. Dit

betreft een verbinding tussen bijvoorbeeld agrariërs en natuurbeschermers. Maar ook verbinding tussen generaties (jong vs oud) en tussen nieuwkomers in het gebied (arbeidsmigranten, expats, e.d.) en inwoners die al lange tijd in Weerterland wonen. Het stimuleren van de verbinding zien we als belangrijke gebiedsprioriteit in de verdere uitwerking van deze LOS.

Het behouden van de rijke cultuur, verenigingsleven en voorzieningen in de dorpen.

Op verschillende plekken in de SWOT-analyse komt cultuurhistorie terug. Als sterkte, omdat er in potentie veel cultuurhistorie en een rijk verenigingsleven in het gebied aanwezig is, maar ook als zwakte omdat er weinig aandacht is voor deze cultuurhistorie. Een bedreiging is dat cultuurhistorie verdwijnt door vergrijzing, het wegtrekken van jeugd en het verdwijnen van voorzieningen.

Met LEADER-projecten kan er aandacht komen voor deze gebiedsprioriteit. Tot cultuurhistorie rekenen we ook de landschapselementen en het erfgoed waar de regio om herkend wordt.

Gebruik maken van toeristische mogelijkheden en verbindingen.

In samenhang met het voorgaande zijn er vele toeristische mogelijkheden en verbindingen in Weerterland. Deze kunnen met LEADER verder geactiveerd worden. Deze gebiedsprioriteit geeft ook ruimte om te zoeken naar nieuwe verdienmodellen en het stimuleren/behouden van voorzieningen in kernen.

De verbinding met water en natuur

De laatste hoofdlijnen die we uit de analyse halen is de verbinding met water en natuur. De natuurgebieden en waterstromen in het gebied zijn een bron voor toerisme en daarmee ook voor verdienmodellen, het water en de natuur vormen de verbinding tussen bewoners. Daarnaast hebben ze cultuurhistorische waarde én dienen ze als activator van biodiversiteit

en klimaatadaptatie waar met LEADER ook extra aandacht voor gevraagd wordt. Daarom is de verbinding met water en de natuur specifiek als gebiedsprioriteit gekozen.

Onderstaand zijn de gebiedsprioriteiten benoemd en de verbinding met de NSP-doelen.

Gebiedsprioriteiten uit omgevingsanalyse	NSP doelen (D, E, F, H) en behoeften (N12 t/m N19 en N23/24)
<i>Het realiseren van sociale verbinding tussen bewonersgroepen.</i>	<p>Doel H: Bevordering van sociale inclusie en lokale ontwikkeling in plattelandsgebieden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - N.23 – Aantrekkelijker platteland voor wonen en recreëren. - N.24 – Aantrekkelijker ondernemers- en werkklimaat.
<i>Behouden van de rijke cultuur, verenigingsleven en voorzieningen in de dorpen.</i>	<p>Doel H: Bevordering van de werkgelegenheid, groei, sociale inclusie en lokale ontwikkeling in plattelandsgebieden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - N.23 – Aantrekkelijker platteland voor wonen en recreëren. <p>Doel F: Bijdragen tot het tot staan brengen en ombuigen van biodiversiteitsverlies, tot versterking van ecosysteemdiensten en tot de instandhouding van habitats en landschappen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - N.19 – Behoud en herstel van (cultuur)landschappen.

<i>Gebruikmaken van de toeristische mogelijkheden en verbindingen.</i>	<p>Doel H: Bevordering van de werkgelegenheid, groei en lokale ontwikkeling in plattelandsgebieden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - N.23 – Aantrekkelijker platteland voor wonen en recreëren. - N.24 – Aantrekkelijker ondernemers- en werkklimaat.
<i>De verbinding met water en natuur</i>	<p>Doel H: Bevordering van lokale ontwikkeling in plattelandsgebieden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - N.23 – Aantrekkelijker platteland voor wonen en recreëren. <p>Doel D: Bijdragen tot matiging van en aanpassing aan klimaatverandering, onder meer door de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen en meer koolstof vast te leggen, en duurzame energie te bevorderen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - N.13 – Klimaatadaptatie: lagere ecologische en economische schade en controle van de waterkwantiteit. <p>Doel E: Bevordering van de duurzame ontwikkeling en het efficiënte beheer van natuurlijke hulpbronnen zoals water, bodem en lucht.</p> <p>N.16 – Versterkte natuurlijke weerbaarheid en beter waterbergend vermogen van landbouwbodems.</p> <p>Doel F: Bijdragen tot het tot staan brengen en ombuigen van biodiversiteitsverlies, tot</p>

	<p>versterking van ecosysteemdiensten en tot de instandhouding van habitats en landschappen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - N.18 – Meer biodiversiteit en herstel en behoud van biodiversiteit.
--	--

Deze analyse vormde de basis voor het bepalen van de strategie/thema's en doelstellingen zoals omschreven in het volgende hoofdstuk.

3. Beschrijving strategie

3.1 Van analyse naar strategie

Om van een gebiedsanalyse van Weerterland te komen tot een Lokale Ontwikkeling Strategie zijn de volgende stappen doorlopen:

1. Opstellen van de SWOT analyse en thema-ideeën samen met stakeholders en doornemen van de bestaande plannen en documenten;
2. Hieruit zijn terugkerende patronen ontdekt door de initiatiefgroep;
3. Deze patronen hebben geleid tot gebiedsprioriteiten;
4. De gebiedsprioriteiten zijn door de initiatiefgroep vertaald naar vier thema's;
5. Deze thema's zijn voorgelegd aan de bewoners (bewonersbijeenkomst 15 februari 2023) en hierbij zijn honderden projectideeën opgehaald. Ook zijn de enquêteresultaten hierin meegenomen;
6. Om de thema's concreter te maken en ruimte te geven aan de projectideeën zijn er door de projectgroep per thema één of meerdere subdoelstellingen geformuleerd;
7. De thema's en subdoelstellingen zijn getoetst bij de stakeholders tijdens de diepte-interviews en daarbij aangescherpt.

Het resultaat van deze stappen zijn de volgende thema's en doelstellingen:

Thema	NSP-doel waar binnen het thema de nadruk op ligt
Een samenleving in verbinding en aantrekkelijk voor alle generaties en culturen	Doel H
Natuurinclusief wonen, werken en recreëren	Doel E en F
Onderscheidende cultuur en erfgoed	Doel H en F
Natuur en water als levensader	Doel D en E

3.2 Thema's en doelstellingen

In de volgende paragrafen geven we per thema een omschrijving en de subdoelstellingen die we binnen ieder thema wensen te realiseren in deze LEADER-periode. Voor de beeldvorming hebben we ook enkele concrete projectvoorbeelden benoemd die opgehaald zijn tijdens de bewonersbijeenkomst.

3.2.1 Thema 1: Een samenleving in verbinding en aantrekkelijk voor alle generaties en culturen

In Weerterland wordt veel waarde gehecht aan verbinding tussen de dorpen, het agrarisch gebied en de natuur. We stimuleren deze verbinding. Dit kan een sociale verbinding (elkaar kennen, saamhorigheid en naoberschap), een letterlijke verbinding (openbaar vervoer, fietspaden, wandelroutes, groene uitloopgebieden, enz.) of een educatieve verbinding (leren van elkaar en van de omgeving) zijn. Deze focus moet ertoe leiden dat de regio aantrekkelijk blijft voor alle generaties en culturen, dat de leefbaarheid in de dorpen geborgd wordt en er een gezond en passend voorzieningenniveau blijft bestaan.

Subdoel	Output aan projecten
Ontwikkelen van projecten die verschillende bewonersgroepen met elkaar in contact brengen waardoor de sociale cohesie en/of kennis vergroot wordt.	6
Het realiseren van verbindingen in de fysieke ruimte die bijdragen aan de leefbaarheid, een gezonde leefomgeving en de recreatiemogelijkheden van de bewoners en toeristen. Denk aan het behouden, terugbrengen, vernieuwen of creëren van voorzieningen in dorpen.	6
Samenwerkingsprojecten tussen agrarische sector en natuurbeschermers die gericht zijn op het overbruggen van meningsverschillen en het creëren van lokale natuurinclusieve economische activiteiten.	4

Binnen dit thema streven we naar 16 projecten die bijdragen aan doel H van LEADER.

Enkele projectideeën die opgehaald zijn bij de bewoners:

- “Natuurspeeltuinen en picknickplekken langs wandel- en fietsroutes.”
- “Struinpaden bij akkerranden en bezoekmogelijkheden bij agrariërs.”
- “Eettafels in de dorpen waarbij mooie verhalen verteld worden.”
- “Een multiculturele markt met muziek, dans en hapjes.”
- “Voorzieningen in dorpen zoals kleine bibliotheek, repaircafé en belbussen.”
- “Een clubgebouw of ontmoetingsplek voor jong en oud.”

3.2.2 Thema 2: Natuurinclusief wonen, werken en recreëren

Het ontwikkelpotentieel in Weerterland is groot. De aanwezige natuur, agrarische activiteiten en uitgestrekte landelijke gebieden bieden volop kansen. Deze kansen willen we benutten. Denk aan het vergroten van de biodiversiteit (zowel in het natuur- als cultuurlandschap) met bijvoorbeeld voedselbossen of dorpsbossen, het promoten van de lokale (natuurinclusieve) voedselproductie en realiseren van korte ketens tussen agrariër, inwoner en toerist.

Subdoel	Output aan projecten
Projecten realiseren waarmee lokale (natuurinclusieve) voedselproductie toegankelijk wordt voor doelgroepen en/of waarbij bewoners zelf een actieve bijdrage leveren aan het telen en vermarkten van deze (streek)producten.	4
Het ontwikkelen van projecten die bijdragen aan een groene, schone en biodiverse leefomgeving. Hierbij staan het beschermen of terugbrengen van (oorspronkelijke) flora, fauna en herkenbare landschapselementen centraal.	2

Binnen dit thema streven we naar 6 projecten die bijdragen aan doelen E en F van LEADER.

Enkele projectideeën die opgehaald zijn bij de bewoners:

“Moestuinen in de dorpen met vergeten groenten.”

“Het traditionele hagen en coulissenlandschap terugbrengen.”

“Coöperatieve winkels en versmarkten met lokaal geteeld voedsel.”

3.2.3 Thema 3: Onderscheidende cultuur en erfgoed

Weerterland heeft een rijke cultuurhistorie en veel erfgoed in de dorpen. Het vastleggen en beleefbaar maken van onze tradities en historische ijkpunten vinden we belangrijk, voor zowel onze inwoners als de toerist die onze regio bezoekt. Hiermee bedoelen we de herkenbare landschapselementen en gebouwen, maar ook ons diverse verenigingsleven, de oude ambachten in de regio en onze agrarische historie waarin we geleerd hebben om te werken op arme zand- en veengrond.

Subdoel	Output aan projecten
We maken projecten mogelijk die gericht zijn op het beschermen, zichtbaar, toegankelijk en beleefbaar maken van de cultuurhistorie en het erfgoed in het gebied.	3

Binnen dit thema streven we naar 3 projecten die bijdragen aan doelen H en F van LEADER.

Enkele projectideeën die opgehaald zijn bij de bewoners:

“De aspergeverdedigingswerken zichtbaar maken en dit verhaal vertellen.”

“Beleefbaar maken van de water- en graanmolens.”

“Poortenprojecten met gebiedsnamen.”

3.2.4 Thema 4: Natuur en water als levensader

Kenmerkend voor Weerterland is de verbinding met de natuur en het water. Unieke natuurgebieden, de kanalen die onderscheidend zijn in de regio, de kleinere en grotere beeldbepalende beken, natuur die het gebied kenmerken en de verbinding met de Maas. De natuur en het water bieden uiteenlopende mogelijkheden voor inwoners en toerist. Vergroten

van biodiversiteit, vernatting van natuur, klimaatadaptatie en (kleinschalige) recreatie zijn hier voorbeelden van.

Subdoel	Output aan projecten
Het faciliteren van projecten die een bijdrage leveren aan de klimaatadaptatie en/of vernatting in het gebied.	2
Het ontwikkelen van activiteiten die de recreatie bij de natuur en op en rond het water stimuleren en versterken.	3
Projecten die de habitat voor dieren en de biodiversiteit op en rond het water verbeteren.	2

Binnen dit thema streven we naar 7 projecten die bijdragen aan doelen D en E van LEADER.

Enkele projectideeën die opgehaald zijn bij de bewoners:

- “Recreatie op het water: zwemmen, fontein, enz.”
- “Begroeiing langs het water en wegen voor bijen en andere insecten.”
- “Zorg voor de dieren met ecoducten, vistrappen en een oeverwalwand.”
- “Bespeelbaar groen maken voor de kinderen in de kernen.”
- “Wateropvang en meer groen in de dorpen met passende beplanting.”

3.3 Resultaatindicatoren

Er zijn in het NSP drie resultaatindicatoren voor LEADER bepaald. Dit zijn:

- R.38: Aandeel van de plattelandsbevolking dat valt onder een plaatselijke ontwikkelingsstrategie;
- R.41: Aandeel van de plattelandsbevolking dat betere toegang tot diensten en infrastructuur door GLB-steun geniet;

- R.42: Aantal personen dat onder ondersteunde projecten voor sociale inclusie valt.

In hoofdstuk 2.1 staat beschreven op welk gebied deze LOS betrekking heeft. Alle thema's en doelstellingen die in de LOS benoemd worden, hebben betrekking op dit gehele gebied. Met andere woorden: bij alle benoemde resultaatindicatoren kan uitgegaan worden van het hele LEADER gebied.

4. Activiteitenplan

In dit hoofdstuk geven we aan welke samenwerkingen we inzetten en welke aanjaagactiviteiten en communicatie er plaatsvindt om de regio betrokken te houden bij LEADER. Daarnaast beschrijven we hoe de deskundigheidsbevordering geborgd is en hoe de administratieve zaken georganiseerd worden.

Voor de omschrijving van doelen en verwachte resultaten verwijzen we naar hoofdstuk 3 van deze LOS. In hoofdstuk 6 geven we een toelichting op de financiering en in hoofdstuk 7 geven we een toelichting op de wijze van subsidiëring en de kaders die daarvoor gesteld worden.

4.1 Samenwerking

De LAG zet in op het verbinden van partijen die bijdragen aan de ontwikkeling van Weerterland. Hiertoe worden diverse samenwerkingen, binnen en buiten de grenzen van Weerterland opgezocht en onderhouden:

Overdracht vanuit initiatiefgroep

Deze LOS is tot stand gekomen door een succesvolle samenwerking van partijen in Weerterland. In de opstart van de LAG is er een warme overdracht gepland waarin de initiatiefgroep de LAG mee zal nemen in alle opgehaalde ideeën en het proces. Na deze overdracht wordt de initiatiefgroep opgeheven.

Gemeenten, provincie en waterschap

Om een goede afweging te maken over ingediende projectaanvragen, is het van belang om zicht te houden op ontwikkelingen in het gebied. Daarnaast zijn gemeenten en provincie cofinancier binnen LEADER. In dat kader zal ook een nauwe samenwerking ontstaan. De voorzitter en secretaris van de LAG onderhouden gedurende de LEADER-periode contact met deze partijen.

Energiecoöperaties

Er zijn op dit moment vier energiecoöperaties in Weerterland actief. Dit betreffen Zuidenwind, Weert Energie, Newecoop en Leudal Energie. Deze energiecoöperaties hebben allemaal een omgevingsfonds waar inwoners uit kunnen putten voor lokale initiatieven om de leefbaarheid te vergroten. Hierin zien zowel de energiecoöperaties als de LAG mooie verbindingkansen met LEADER. Door in gesprek te blijven kunnen we deze kansen uitnutten.

LEADER Zuid-Limburg

Naast Weerterland wil ook Zuid-Limburg LEADER-regio worden. De samenwerking tussen beide regio's is al tot stand gekomen in het proces om tot een LOS te komen. Deze samenwerking willen we behouden gedurende de uitvoering van het programma. Dit betreft niet alleen kennisuitwisseling, maar ook samenwerking op het gebied van administratie en communicatie die in beide regio's door Stichting VKKL/Spirato-PROJECTEN gefaciliteerd wordt. Een vorm van samenwerking kan zijn dat secretarissen van beide regio's en de LEADER-coördinator van de provincie elkaar met regelmaat spreken.

4.2 Aanjaagactiviteiten en deskundigheidsbevordering

Als Weerterland LEADER-regio wordt, zal een openstelling volgen. Weerterland roept initiatiefnemers met de openstelling op om projecten te initiëren en in te dienen. Om inwoners bekend te maken met dit proces en waar nodig te ondersteunen worden diverse aanjaagactiviteiten georganiseerd. Het doel is om de kans op indiening van voldoende kansrijke projecten zo groot mogelijk te maken. Daartoe worden onderstaande activiteiten ingezet:

4.2.1 Aanjaagactiviteiten

- *Aftrap LEADER-periode:* om de LEADER-periode met een flinke impuls te starten wordt er op een centraal punt in het gebied een aftrap

georganiseerd. Hier worden stakeholders, inwoners en andere geïnteresseerden voor uitgenodigd. Dit moment wordt ook aangegrepen om de communicatie over LEADER op te starten via uiteenlopende communicatiemiddelen.

- *Kennisuitwisseling en inspiratie van bestaande LEADER-gebieden:* er is behoefte om fysiek kennis te delen over ervaringen in andere LEADER-gebieden. Hierbij wordt gedacht aan bijvoorbeeld LEADER-regio Zuid-Limburg of andere LEADER-gebieden. Er zijn twee doelgroepen die kennis willen uitwisselen:
  - o LAG: om te bespreken welke zaken er in elkaars regio's spelen, hoe uitdagingen worden aangepakt en of er misschien kansen liggen voor verbindingen.
  - o Initiatiefnemers: om van andere initiatiefnemers te horen hoe zij de aanvraag ervaren hebben, wat je te wachten staat en tips over hoe je het aanvraagproces het beste aan kunt pakken. Maar daarnaast ook te zien wat er te realiseren valt met LEADER.

Tijdens de LEADER-periode organiseren we periodiek kennisuitwisselingen om zowel LAG-leden als initiatiefnemers te informeren en inspireren.

- *Ambassadeurs:* Gedurende de LEADER-periode zullen steeds meer projecten gerealiseerd worden. De initiatiefnemers van deze projecten willen we graag inzetten als ambassadeurs van LEADER. Zij kunnen hun netwerk informeren en enthousiasmeren over de kansen en mogelijkheden van LEADER en bij activiteiten kennis delen met andere initiatiefnemers.
- *LEADER-Cafés:* drie keer per jaar organiseren we een bijeenkomst (in ieder gemeente één) waarbij we inwoners uitnodigen om ideeën uit te wisselen en na te denken over mogelijke LEADER-projecten. De LEADER-café's hebben een informeel karakter en zijn vooral gericht op

doelgroepen die niet via andere kanalen bereikt worden (zoals bijvoorbeeld jongeren of nieuwkomers in de regio).

- *Zichtbaar zijn bij bestaande activiteiten:* We willen graag zichtbaar zijn bij bestaande activiteiten zoals Loeren bij de Boeren, molendagen, monumentendag, erfgoeddagen en de dag van de duurzaamheid. Door bij dergelijke activiteiten aansluiting te zoeken vinden we mensen die bezig zijn met de thema's binnen LEADER en het Limburgse platteland in het algemeen. Mogelijk kunnen we inwoners inspireren en ontstaan er nieuwe potentiële LEADER-projecten.
- *LEADER, hoe werkt het?:* We willen graag dat LEADER bij alle doelgroepen tot aanvragen leidt. We organiseren bijeenkomsten om inwoners, die goede projectideeën hebben, maar niet weten hoe de procedures bij LEADER werken, te helpen. Tijdens deze bijeenkomsten leggen we aan de hand van eenvoudige stappen uit hoe LEADER werkt en wat inwoners kunnen doen om projecten aan te vragen.

Bij uitvoering van het LEADER-programma zal de LAG besluiten nemen over de uit te voeren of in te zetten aanjaagactiviteiten.

4.2.2 Deskundigheidsbevordering

Om kwalitatief goede projectaanvragen te ontwikkelen en borgen, worden de LAG-leden bij projectaanvragen ingezet als ambassadeurs. Dit proces loopt voorafgaand aan de feitelijke beoordeling en selectie van projecten/aanvragen en start vanaf het eerste contact van initiatiefnemer met de LAG. De aanpak vraagt in grote mate om maatwerk en flexibiliteit, maar bestaat in grote lijnen uit de volgende stappen:

1. Eerste contact en oriënterend/informatief gesprek met secretaris en eventueel een of meerdere LAG-leden gelet op het onderwerp c.q. gebied.
2. Bij een eerste positieve inschatting wat betreft haalbaarheid en LEADER-potentie start initiatiefnemer met de globale uitwerking van het idee.

3. Een LAG-lid wordt toegewezen als ‘ambassadeur’ voor het project/aanvraag, met als rol meedenken en contacten tot stand brengen voor de ontwikkeling van het project.
Als de LAG-ambassadeur vervolgens actief betrokken blijft bij de ontwikkeling van het project/aanvraag neemt hij/zij niet meer deel aan de besluitvorming bij de beoordeling van het project maar wel aan de beraadslagingen. Bij die beraadslagingen kan hij/zij de LAG desgevraagd adviseren en informeren over de aanvraag, achtergronden en context.
4. Er vindt een voorlopige beoordeling van de aanvraag plaats door een delegatie van de LAG, met als doel inschatten van de haalbaarheid voor een positieve beoordeling, meegeven van ideeën en suggesties voor verbetering van het project, teneinde daadwerkelijk te komen tot een positieve beoordeling van de aanvraag.
5. Indien nodig kan er externe ondersteuning (in opdracht van de LAG) toegewezen worden bij de definitieve uitwerking en indiening van de aanvraag. Dit kan bijvoorbeeld specifieke inhoudelijke expertise ten behoeve van het uitwerken van het projectplan zijn of ondersteuning bij het opstellen van een begroting .
6. Voorafgaand aan het formeel indienen van de aanvraag: organiseren van een adviesgesprek met als doel een quick scan van de aanvraag op alle administratieve, financiële en subsidie technische voorwaarden, plus het informeren van de aanvrager over verplichtingen voor administratie en communicatie.

Na het doorlopen van deze stappen kan initiatiefnemer de projectaanvraag definitief indienen. De regio Zuid-Limburg heeft de afgelopen jaren succesvol volgens dit protocol gewerkt. Door deze positieve ervaringen heeft Weerterland besloten dezelfde aanpak te hanteren.

4.3 Communicatie

Weerterland is niet eerder een LEADER-regio geweest. Daarom is het van belang dat inwoners bekend raken met LEADER en geïnspireerd worden om ideeën daadwerkelijk op te pakken. Bij de georganiseerde bewonersbijeenkomsten bleek er al veel enthousiasme te zijn voor LEADER. Dit willen we de komende jaren vasthouden. Om dit te bereiken, zetten we een divers pakket aan communicatiemiddelen in.

Eerder in dit hoofdstuk zijn reeds diverse aanjaagactiviteiten beschreven die ook dienen als communicatiemiddel voor het informeren en enthousiasmeren van de inwoners. Onderstaande communicatie is aanvullend hierop.

4.3.1 Doelen

Om de communicatie zo gericht mogelijk in te zetten, hebben we drie communicatiedoelen geformuleerd:

1. Opbouwen van (naams)bekendheid.
Het opbouwen van naamsbekendheid is noodzakelijk zodat inwoners van Weerterland weten dat LEADER bestaat, wat LEADER is en wat je met LEADER kunt doen (met name in de eerste helft van de LEADER-periode).
2. Inspireren, activeren en enthousiasmeren van inwoners.
Naast het opbouwen van naamsbekendheid is het ook belangrijk dat er daadwerkelijk mensen initiatieven gaan indienen. Om dat doel te bereiken willen we in de communicatie mensen inspireren, activeren en enthousiasmeren om mee te doen.
3. Bereikte resultaten presenteren.
We presenteren de gerealiseerde projecten binnen LEADER Weerterland. Hiermee laten we zien hoe de gestelde doelen bereikt worden en geven we projecten een podium.

4.3.2 Doelgroep

De communicatie richt zich primair op de inwoners van Weerterland die allemaal potentiële initiatiefnemers zijn van LEADER-projecten. Voor alle ideeën die de inwoners hebben, geldt dat ze uitgewerkt moeten worden. Het is belangrijk om de inwoners te prikkelen, te activeren en te inspireren om verder te gaan met het idee.

4.3.3 Aanpak

Onderstaande acties worden uitgezet om bovenstaande communicatiedoelen te behalen.

- *Ontwikkeling huisstijl.*
Bij de start van Leader Weerterland zal er een huisstijl voor het programma ontwikkeld passend binnen de algemene huisstijl die bij LEADER gehanteerd wordt. Deze huisstijl wordt leidend in alle communicatie vanuit het programma.
- *Ontwikkeling website Leader Weerterland.*
Om alle informatie over LEADER Weerterland te bundelen wordt er een website ontwikkeld. Op deze website komt onder andere algemene informatie te staan over LEADER, informatie over de aanvraagprocedure, informatie over de LAG en nieuws over projecten.
- *Social media.*
Er worden social media ingezet (denk aan LinkedIn, Facebook en Instagram). Hier worden berichten van de website op doorgeplaatst. Initiatiefnemers die op eigen kanalen berichten plaatsen over LEADER-projecten worden doorgeplaatst.
- *Blogs en persberichten over en projecten.*
Om inwoners te inspireren, activeren en enthousiasmeren worden er blogs en persberichten gedeeld op de website, via social media en via lokale media.

- *Aanjaagactiviteiten.*

In hoofdstuk 5.2.1 worden diverse aanjaagactiviteiten beschreven waarmee aandacht gevraagd wordt voor LEADER en waarmee gedurende de LEADER-periode projecten een podium krijgen en het bottom-up proces geborgd is. Deze activiteiten kunnen gedurende de periode verder geïntensiveerd worden mocht dat naar oordeel van de LAG nodig blijken.

In de communicatie over specifieke projecten wordt uiteraard samengewerkt met cofinanciers van de projecten zodat het bereik zo breed mogelijk is. LEADER Zuid-Limburg heeft de afgelopen jaren ervaring opgebouwd met deze aanpak en veel mensen kunnen bereiken. Daarom wordt dit bij Weerterland ook toegepast.

4.4 Administratie

De LAG is primair eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de door het college van Gedeputeerde staten vastgestelde Lokale Ontwikkeling Strategie.

Stichting VKKL/Spirato-PROJECTEN faciliteert de LAG (bijvoorbeeld door het inzetten van administratie, communicatie en secretariële ondersteuning) zodat de LAG onderstaande activiteiten kan organiseren:

- Aanvragen en beheren van het budget voor organisatie en beheer (werkingskosten van de LAG).
- Afstemming met provincie Limburg over stand van zaken budget voor uitvoeringsprojecten.
- Beheer, verantwoording en het daarvoor voeren van een administratie van het organisatie en beheerbudget.
- Opstellen verplichte rapportages aan betaalorgaan.

Om de activiteiten uit te voeren zal Stichting VKKL/Spirato-PROJECTEN optreden als werkgever en/of opdrachtgever van medewerkers (secretaris

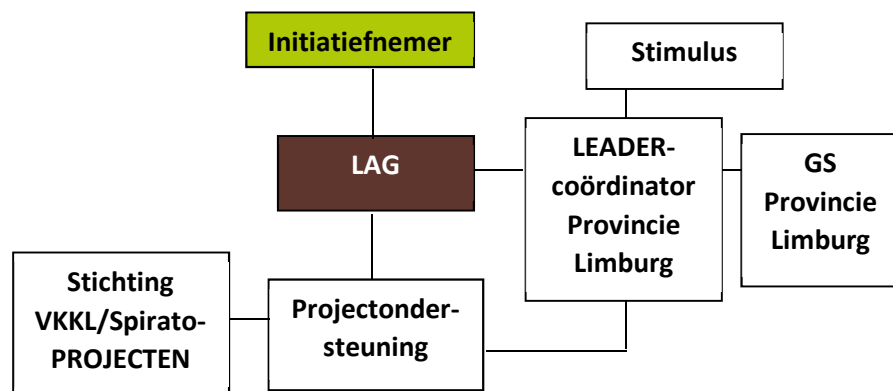
LAG, administratieve ondersteuning, communicatie, projectconsulenten en –adviseurs) die ingezet worden.

Stichting VKKL/Spirato-PROJECTEN is een zeer betrokken en ervaren organisatie gericht op ontwikkeling van de leefbaarheid in en rond kleine kernen van Limburg. De stichting is aanjager van inwonersinitiatieven en vervult de rol van kennismakelaar en verbinder. VKKL vertrouwt op de kracht van inwoners en gaat uit van het gedachtegoed van zelfsturing waarin gemeenschapontwikkeling een centrale rol inneemt. Stichting VKKL/Spirato-PROJECTEN is bekend in het gebied en heeft een breed netwerk aan adviseurs en vrijwilligers met kennis van de regio.

5. Organisatie

5.1 Betrokken partijen

Bij de uitvoering van LEADER Weerterland zijn diverse partijen betrokken. Onderstaand hebben we deze schematisch weergegeven en beschrijven we welke rol en functie deze partijen hebben.

Initiatiefnemer

Is de bewoner of organisatie die een projectidee heeft en dit indient bij de LAG. Na ontvangst van de subsidiebeschikking is de initiatiefnemer

verantwoordelijk voor de uitvoering, besteding van de middelen, afleggen van verantwoording, afrekening en het nakomen van de aan de toekenning verbonden administratieve verplichtingen.

LAG

De LAG is bevoegd voor de inhoudelijke beoordeling van de ingediende projecten en beslist aan de hand van de vastgestelde criteria volgens de beschreven procedure (hoofdstuk 7) of projecten in aanmerking komen voor LEADER-subsidie. Een besluit van de LAG tot goedkeuring van een project is bindend voor Gedeputeerde Staten. De taken, samenstelling en bevoegdheden van de LAG worden onderstaand verder toegelicht.

Projectondersteuning

Dit betreffende ondersteunende werkzaamheden die in opdracht van de LAG uitgevoerd worden. Denk hierbij aan administratie, communicatie en secretariaat.

Stichting VKKL/Spirato-PROJECTEN

Stichting VKKL/Spirato-PROJECTEN is penvoerder en faciliterend voor de LAG. Medewerkers of organisaties die onder de projectondersteuning vallen worden formeel ingehuurd door Stichting VKKL/Spirato-PROJECTEN, maar vallen functioneel onder de LAG.

LEADER-coördinator Provincie Limburg

Is de verbindende factor tussen de LAG en Provincie-Limburg. De LEADER-coördinator heeft een adviserende rol en kan door de LAG ingezet worden voor sparring en kennisuitwisseling.

GS Provincie Limburg

De formele toekenning van subsidie aan indieners van goedgekeurde projecten gebeurt door Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg, al dan niet in mandaat door Stimulus Programmamanagement. Ook beslist

GS over de goedkeuring van de LOS en de verdeling van het LEADER budget over de LEADER gebieden.

Stimulus

De administratieve-financiële beoordeling van de subsidieaanvragen gebeurt door de delegated body Stimulus Programmamanagement, als onderdeel van de Provincie Noord-Brabant. Deze draagt na toekenning van de subsidie ook zorg voor uitbetaling, controle en administratieve afwikkeling.

Bovengenoemde partijen zullen een voortdurende nauwe samenwerking onderhouden gedurende de gehele LEADER-periode.

5.2 Profiel en samenstelling LAG

5.2.1 Kerntaken van de LAG

Verbinden en netwerken

De LAG werkt actief aan het betrekken van bewoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en lokale overheden in het gebied bij het LEADER-programma (via de activiteiten beschreven onder paragraaf 4.2). Een centrale taak van de LAG is het verbinden van partijen die bijdragen aan de realisatie van de gekozen strategie voor de ontwikkeling van het platteland in Weerterland. Dat zijn lokale initiatiefnemers voor projecten, bewoners, ondernemers, bedrijfsleven, kennisinstututen, maatschappelijke organisaties, financiers en subsidiënten, bestuurders en politiek. Deze makelaarsrol is steeds gericht op het activeren van bewoners en gebiedspartijen, het ophalen en verbinden van ideeën en het stimuleren tot het initiëren van projecten. Dat gebeurt door middel van gerichte contacten en het actief opbouwen en onderhouden van een breed 'netwerk voor plattelandsonwikkeling'. Alle leden van de LAG leveren daar een actieve bijdrage aan. Ze treden voortdurend op als adviseur voor de realisatie van het gebiedsperspectief zoals beschreven in deze LOS.

Begeleiden en ondersteunen van initiatiefnemers

Initiatiefnemers van projecten kunnen rekenen op begeleiding en ondersteuning van de LAG bij de concrete uitwerking, het opstellen en indienen van de aanvraag, en de uitvoering van hun projecten. Het kan daarbij gaan om inhoudelijke, organisatorische, communicatieve en administratieve zaken. Daarnaast kan deze ondersteuning gaan over het zoeken naar (aanvullende) financiering of andere financieringsmogelijkheden). Of het doorverwijzen naar andere organisaties die wellicht ondersteuning kunnen bieden op specifieke terreinen.

Beoordelen van voor subsidie ingediende aanvragen

Een kerntaak van de LAG is de inhoudelijke beoordeling van aanvragen voor het verkrijgen van LEADER-subsidie. Deze beoordelingen richten zich primair op de vraag of de aanvraag bijdraagt aan de realisatie van de beschreven strategie. De criteria en de procedure voor de selectie van aanvragen staan beschreven in (hoofdstuk 7). De administratieve-financiële beoordeling van subsidieaanvragen is nadrukkelijk geen taak van de LAG en berust bij Stimulus (in opdracht van Provincie Limburg).

Monitoren en evalueren van de uitvoering van het programma

De LAG volgt actief de uitvoering van het in deze LOS vastgelegde uitvoeringsprogramma. Daarvoor stelt de LAG in ieder geval jaarlijks een voortgangsverslag vast met minimaal een overzicht van goedgekeurde projecten, de aanjaagactiviteiten van de LAG en het daarmee gemoeide uitvoeringsbudget.

Halverwege de LEADER-periode zal de LAG een evaluatie uitvoeren die zich richt op het behalen van de doelen, eventuele bijstelling van accenten en werkzaamheden, en het functioneren van de LAG als geheel. Verdere bijzonderheden hierover zijn vastgelegd in paragraaf 5.4 van dit hoofdstuk.

5.2.2 Functieprofiel en samenstelling LAG

De samenstelling en het profiel van de LAG zijn enerzijds toegespitst op de in hoofdstuk 3. beschreven doelen en thema's van de LOS en anderzijds op een optimale invulling van haar kerntaken zoals beschreven in de voorgaande paragraaf. Het actief leggen van verbindingen wordt daarbij als primair gezien. De LAG als geheel beschikt daarom over een uitgebreid netwerk van contacten (maatschappelijke organisaties, politiek en bestuur, bedrijfsleven, internationaal), lokale gebiedskennis en daarnaast specifieke kennis en ervaring op relevante vakgebieden (financieel, inhoudelijk, bestuurlijk, arbeidsmarkt, duurzaamheid, ondernemerschap).

Eisen waaraan LAG-leden moeten voldoen

LAG-leden moeten aan de volgende algemene eisen voldoen. Een LAG lid:

1. Is nauw betrokken bij de regio en kent het gebied.
2. Beschikt over een uitgebreid netwerk (bestuurlijk, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties, financiële instellingen, aangrenzend buitenland, overig) dat complementair is aan dat van de overige LAG-leden.
3. Beschikt over specifieke kennis en ervaring op één of meer van de volgende vakgebieden: bestuur, financiën, burgerparticipatie, procesbegeleiding, ondernemerschap, landschap, duurzaamheid of overheid. Deze kennis is complementair aan die van de overige LAG-leden.
4. Is initiatiefrijk en heeft een ondernemende handen-uit-de-mouwen-mentaliteit.
5. Is communicatief en gericht op het tot stand brengen van verbindingen.
6. Is in staat om sector overschrijdend, integraal en innovatief te denken, gericht op realisatie van de vastgestelde strategische doelen (gebiedsperspectief).
7. Denkt vanuit algemeen belang, is integer en gericht op het bereiken van meerwaarde voor het LEADER-gebied.
8. Is bereid om zich voor een langere periode (in beginsel voor de hele periode 2023-2027) aan het project te verbinden en kan daarvoor voldoende tijd vrijmaken (minstens 8 uur per maand).

Naast deze algemene eisen worden zijn bij de samenstelling de volgende aanvullende criteria leidend.

1. Een evenwichtige samenstelling gelet op extra participatie van vrouwen en gewenste sociale inclusiviteit met aandacht voor kwetsbare groepen (jongeren, migranten en minder-validen) .
2. In de LAG nemen vertegenwoordigers (via voordracht) van lokale besturen, private belangengroepen/maatschappelijke organisaties en bewoners van het gebied deel.
3. De besluitvorming mag niet gedomineerd worden door één van de belangengroepen of lokale overheden. Concreet betekent dit dat een belangengroep of de overheid niet meer dan 49% van de stemmen voor besluitvorming mag inbrengen.
4. Een afspiegeling van doelgroepen, sectoren en de beoogde werkwijze van de LAG.
5. Een evenwichtige verdeling over het gebied (gemeenten en/of regio's).

Samenstelling en omvang

De LAG moet enerzijds snel en slagvaardig kunnen opereren en anderzijds voldoende vertakkingen met het totale werkingsgebied hebben. Daarom wordt gekozen voor een omvang van maximaal twaalf en minimaal zes stemgerechtigde leden plus een onafhankelijke voorzitter. Het aantal leden inclusief de voorzitter is altijd een oneven aantal. De leden nemen op persoonlijke titel zitting in de LAG.

De samenstelling van de LAG voor Weerterland is gebaseerd op de onderstaande verdeling.

Bewoners en/of ondernemers uit het gebied	5
Leden op voordracht van relevante maatschappelijke organisaties. Dit betreffen leden die affiniteit hebben met de volgende sectoren:	4
<ul style="list-style-type: none"> - Natuur en water - Agrarische sector - Cultuurhistorie - Vrijtijdsbesteding 	
Leden op voordracht van gemeenten	3
Voorzitter	1
Secretaris van de LAG (geen stemrecht)	1
Provinciale LEADER-coördinator (geen stemrecht)	1

De volgende personen zijn bereid gevonden om zitting te nemen in de LAG:

Voorgedragen door gemeenten:		
Naam	Voorgedragen door	Competentie/achtergrond
Monique Princen	Gemeente Weert	Ondernemer en toezichhouder. Oud voorzitter MKB Limburg en Ondernemend Limburg.
Arno Walraven	Gemeente Leudal	Oud wethouder Haelen en Leudal. Docent.
Renée Wernink	Gemeente Nederweert	Oud wethouder Nederweert. Juridisch adviseur.

Leden op specifieke aandachtsgebieden:		
Naam	Aandachtsgebied	Competentie/achtergrond
Joke Jongeling	Erfgoed en ruimtelijke kwaliteit	Erfgoeddeskundige. Lid Rotary.
Mathijs Joosten	Toerisme en recreatie	Horecaondernemer in Leudal. Onderneemt met de natuur.
Jos Mans	Agrarische sector	Agrariër (biologische (pluim)veehouderij en zorgboerderij). Bestuurlijk betrokken bij agrarische belangenbehartiging.
Frank Scheijmans	Natuur en milieu	Dierenarts. Bestuurlijk betrokken bij Limburgs Landschap en Rotary.
Onafhankelijk bewoners/inwoners:		
Naam	Woonplaats	Competentie/achtergrond
Con Cathalina	Tungelroy	Bestuurlijk actief in dorpsraad. Technische achtergrond.
Kirsten Pustjens-Broekhoven	Nederweert	Communicatiespecialist. Werkzaam bij Avans Hogeschool. Faciliteert vanuit eigen bedrijf omgevingsdialogen.
Sjoerd van der Schuit	Haelen	Voormalig regio brandweercommandant. Actief in (bezoekerscentrum) natuurgebied Leudal.

Mat Teuwen	Baexem	Organisatiedeskudige. Loopbaan in bankwereld. Verzorgt nu als vrijwilliger trainingen bij verenigingen.
Harold Veugen	Ospel	Werkzaam bij ministerie LNV in uitvoering van het NPLG. Deskundig op plattelandsontwikkeling in brede zin.
Voorzitter		
Monique Princen		
Secretaris		
Ingrid Voncken-Janssen		
Provinciale LEADER coördinator		
Ilse Kortstee		

De LAG bestaat uit:

Geslacht:	Leeftijd:	Woonplaats:
8 mannen	3 leden <45 jaar	5 leden uit gemeente Weert
5 vrouwen	5 leden tussen 45 en 65 jaar	4 leden uit gemeente Nederweert
	5 leden >65 jaar	4 leden uit gemeente Leudal

Geen belangenverstremgeling

LAG-leden nemen zitting op persoonlijke titel en kunnen zonder last of ruggespraak, op basis van een eigen oordeel, besluiten nemen. LAG-leden vertegenwoordigen dus nooit direct organisaties of overheden, ook niet als zij op voordracht daarvan zijn benoemd. De LAG neemt maatregelen om belangenverstremgeling te voorkomen. Als leden belang kunnen

hebben bij te beoordelen projecten worden zij uitgesloten van beraadslaging en stemming over deze projecten. Ook houdt de LAG een belangenregister bij, bestaande uit door elk afzonderlijk LAG-lid bij hun aanstelling in te vullen en ondertekende verklaring. In de voorbereidingsfase van projecten wijst de LAG uit haar midden voor elk project een van haar leden aan als 'ambassadeur' van het project (zie ook hoofdstuk 4.3, onderdeel deskundigheidsbevordering). De ambassadeur is voor de initiatiefnemer dan het eerste aanspreekpunt en denkt actief mee voor een ontwikkeling van het project zodat het optimaal aansluit op de LOS-doelen. De ambassadeur van een project is bij besluitvorming over goedkeuring van het project uitgesloten van de stemming.

5.3 Organisatie van de uitvoering

Voor het goed en onafhankelijk laten functioneren van de LAG wordt een werkorganisatie ingericht die voorziet in projectondersteuning en facilitering van deze commissie, en daarnaast in actieve ondersteuning en begeleiding van lokale initiatieven bij de uitwerking van hun plannen en het daarop volgende subsidietraject.

Voor deze werkzaamheden worden een betaalde secretaris van de LAG aangesteld. De LAG is geen rechtspersoon en kan daarom zelf geen medewerker aanstellen of andere rechtshandelingen verrichten. Daarom wordt ervoor gekozen om de werkorganisatie onder te brengen bij Stichting VKKL/Spirato-PROJECTEN. De rechtspersoon waarbij de werkorganisatie is ondergebracht treedt faciliterend op voor de LAG en is feitelijk penvoerder. Via Stichting VKKL/Spirato-PROJECTEN wordt de secretaris ingehuurd waarbij deze functioneel aangestuurd wordt door de LAG.

Tot de taken van de secretaris behoren in ieder geval de onderstaande.

- eerste aanspreekpunt bij LEADER voor bewoners, ondernemers en initiatiefnemers;
- verbindende schakel in het gebied en hulp bieden bij het zoeken naar partners in de markt;
- ondersteunen bij de ontwikkeling en het begeleiden van projectaanvragen;
- optreden als tussenpersoon tussen LAG en initiatiefnemers;
- eerste aanspreekpunt voor de LEADER-coördinator bij provincie Limburg ;
- waar nodig verbinder in het proces tussen initiatiefnemer, provincie en Stimulus;
- faciliteren van de LAG (secretaris van de commissie, verslaglegging en voorbereiding vergaderingen);
- ondersteunen van de voorzitter bij uitvoering van diens taken;
- werkzaamheden voor het aanvragen, beheren en verantwoorden van LEADER-subsidie voor de werkingskosten van de LAG.

De leden van de LAG richten zich op hun kerntaak: verbinden, netwerken en beoordelen. De LAG komt periodiek bij elkaar volgens een jaarlijks vast te stellen vergaderrooster. Tussentijds brengen de leden waar nodig hun specifieke kennis en vaardigheden in. De secretaris is de spil van het geheel en fungeert voor alle betrokkenen in de streek als eerste aanspreekpunt en 'gezicht' van LEADER.

De LAG heeft uit haar midden een voorzitter gekozen. De secretaris legt over alle werkzaamheden voor het LEADER-project rechtstreeks functioneel verantwoording af aan de voorzitter van de LAG. Bij eventuele conflicten of onvoldoende functioneren van de secretaris zoekt de voorzitter in overleg met Stichting VKKL/Spirato-PROJECTEN naar een passende oplossing.

5.4 Evaluatiemoment: halverwege LEADER-periode

De openstelling voor projectaanvragen wordt tijdens de LEADER-periode in twee fases geknipt. De eerste openstelling start zo snel mogelijk na installatie van de LAG (verwachting is eind 2023). De tweede openstelling start begin 2026 (halverwege de LEADER-periode). Deze faseverdeling wordt gemaakt omdat in de tweede helft van 2025 een evaluatie gehouden wordt over de voortgang. Bij deze evaluatie wordt gekeken naar de organisatie en financiën. Hierbij wordt enerzijds het functioneren van de LAG en het realiseren van de LOS bekeken en anderzijds wordt tussen de LEADER-gebieden Zuid-Limburg en Weerterland geëvalueerd. Dat betreft de volgende zaken:

Evaluatie door de LAG

- Wat is de status van de doelstellingen uit de LOS? Worden er doelstellingen wel of juist niet makkelijk gehaald en moet daarin gestuurd worden?
- Hoe functioneert de LAG?
- Zijn de afgesproken financiële kaders (minimale/maximale projectomvang en het maximale subsidiepercentage per project) in de praktijk passend of moet hierin bijgestuurd worden?
- Hoe verloopt de samenwerking met de samenwerkingspartners?

Gezamenlijke evaluatie door beide LEADER-regio's (Zuid-Limburg en Weerterland)

- Hoe verloopt samenwerking en kennisuitwisseling tussen beide regio's?
- Moet er een herverdeling van de budgetten tussen beide regio's plaatsvinden?
- Moet het percentage voor apparaatskosten bijgesteld worden?

Na deze evaluatie wordt er een nieuw openstellingsbesluit opgesteld op basis van de nieuwe afspraken. Stichting VKKL/Spirato-PROJECTEN is als penvoerder verantwoordelijk dat de evaluaties plaatsvinden en dat bovenstaande punten besproken worden.

6. Financiering

6.1 Begroting

Beschikbaar budget

Het totale LEADER-budget voor de provincie Limburg in de periode 2023-2027 bedraagt € 4.620.000. Dit bedrag bestaat uit de Europese bijdrage (€3.696.000) en de provinciale cofinanciering van 20% (€ 924.000).

Van dit totaalbudget wordt door de provincie €100.000 gereserveerd om het opstellen van nieuwe LOS'en na 2027 mogelijk te maken. Feitelijk is er dus een bedrag van €4.520.000 beschikbaar.

Het is uiteraard aan de provincie Limburg om, afhankelijk van de ingediende Lokale Ontwikkeling Strategieën tot een verdeling van deze gelden te komen. De regio's Zuid-Limburg en Weerterland geven in gezamenlijk overleg het advies om deze gelden in een 65% (Zuid-Limburg) en 35% (Weerterland) verhouding te verdelen.

Voor Weerterland betekent dit een beschikbaar budget van €1.590.624.

Organisatie en beheerkosten

De kosten voor de uitvoering van een LEADER-programma bestaan uit organisatie en beheerkosten enerzijds en uitvoeringskosten van goedgekeurde projecten anderzijds.

Er is afgesproken dat maximaal 25% van het beschikbare budget gereserveerd wordt voor organisatie- en beheerkosten. Dit betreft in de regio Weerterland €397.656. Onder deze kosten vallen de volgende zaken:

Personele inzet	Inhuur secretaris LAG; Invullen functie van advies en ondersteuning van initiatiefnemers van projecten.
LAG-werkingskosten	Onkostenvergoeding voorzitter; Vacatiegeld/onkostenvergoeding LAG-leden; Vergaderfaciliteiten.
LAG-activiteiten	Uitvoering aanjaagactiviteiten zoals omschreven in hoofdstuk 4; Uitvoering deskundigheidsbevordering zoals omschreven in hoofdstuk 4.
Communicatie	Inhuur communicatiemedewerker; Uitvoering communicatieplan/middelen.
Administratie	Financiële administratie; Urenregistratie; Rapportages.

Cofinanciering gemeenten

De gemeenten die onderdeel vormen van de regio Weerterland (gemeente Weert, Nederweert en Leudal) hebben toegezegd een evenredige cofinanciering beschikbaar te stellen voor projectaanvragen. Dit betreft in totaal €323.400.

Subsidiepercentage

Voor de regio Weerterland is afgesproken dat het subsidiepercentage van projectaanvragen maximaal 55% mag bedragen. Dit is een gestandaardiseerd subsidiepercentage, onafhankelijk van de inhoud van de aanvraag van projecten. De overige 45% dienen initiatiefnemers uit private middelen te verwerven.

De regio Weerterland kent enkele energiecoöperaties die middels hun omgevingsfondsen bij willen dragen aan de ontwikkeling van het gebied. De private middelen die initiatiefnemers nodig hebben, kunnen deels via

deze weg ingevuld worden. Er wordt met energiecoöperaties gesproken om tot afspraken te komen hierover.

Omvang projecten

Projectaanvragen die bij LEADER Weerterland ingediend worden hebben een financiële omvang van minimaal €15.000 en maximaal €200.000. Deze kaders zijn bepaald om zowel kleinere als grotere projecten mogelijk te maken met LEADER en daarnaast ruimte te hebben om meerdere projecten te realiseren binnen het uitgestrekte gebied. De LAG mag besluiten om, voorzien van goede onderbouwing, af te wijken van deze bedragen. Na de evaluatie (zie paragraaf 5.4) kunnen deze bedragen aangepast worden.

Kernen van meer dan 30.000 inwoners (in dit geval de kern Weert) vallen buiten het LEADER-gebied. Echter voor maximaal 5% van het budget voor de uitvoering van projecten kan de LAG hier een uitzondering op maken, indien de projecten de relatie stad en platteland bevorderen.

Voorfinanciering

Er bestaat een mogelijkheid tot voorfinanciering van projecten tot 50% van de kosten.

Begroting

Bovenstaande uiteenzetting betekent dat er voor de uitvoering van projecten €2.757.033 beschikbaar is (incl. private bijdragen) en dat €397.656 beschikbaar is voor organisatie en beheerkosten. Deze budgetten zijn als volgt verdeeld:

Kostenpost	Bedrag LOS 2023-2027
Uitvoering van projecten (inclusief private bijdragen)	€ 2.757.033
Personeel	€ 207.656
LAG (werkingskosten)	€ 70.000
LAG (activiteiten)	€ 30.000
Communicatie	€ 70.000
Administratie	€ 20.000
Totaal	€ 3.154.689

Evaluatie

Zoals in hoofdstuk 5 beschreven wordt er halverwege de LEADER-periode een uitgebreide evaluatie gehouden waarin ook de financiële kaders besproken en waar mogelijk herzien worden. Denk hierbij aan de verdeling tussen regio Zuid-Limburg en Weerterland, het maximale subsidiepercentage, de projectomvang en/of de organisatie en beheerkosten.

6.2 Dekkingsplan

Beschikbare budget EU voor Limburg	€ 3.696.000
Bijdrage Provincie Limburg (20%)	€ 924.000
Reservering LOS'en 2027	-€ 100.000
Beschikbare budget voor Limburg (EU + cofinanciering provincie)	€ 4.520.000

Verdeling regio's:

Beschikbare budget voor Limburg (EU + cofinanciering provincie): € 4.520.000			
Zuid-Limburg	65%	Weerterland	35%
	€ 2.932.433		€ 1.590.624

Regio Weerterland:

Budget regio Weerterland	€ 1.590.624
Reservering beheerkosten (25%)	-€ 397.656
Cofinanciering vanuit deelnemende gemeenten (Weert, Nederweert, Leudal)	€ 323.400
Beschikbare subsidiebudget (incl. cofinanciering)	€ 1.516.368

Subsidiepercentage

Subsidiepercentage: 55%	Private bijdragen	45%
€ 1.516.368		€ 1.240.665

Totale projectomvang:

Beschikbare subsidiebudget (incl. cofinanciering)	€ 1.516.368
Private bijdragen	€ 1.240.665
Totale projectomvang	€ 2.757.033

Kijkende naar de geformuleerde doelstellingen en verwachte resultaten is het gemiddeld projectbedrag € 86.000 per project (dit is indicatief). Per thema betekent dit het volgende:

Thema	NSP-doel waar binnen het thema nadruk op ligt	Aantal verwachte projecten	Indicatief projectbedrag per thema
Een samenleving in verbinding en aantrekkelijk voor alle generaties en culturen	Doel H	16	€ 1.400.000
Natuurinclusief wonen, werken en recreëren	Doel E en F	6	€ 500.000
Onderscheidende cultuur en erfgoed	Doel H en F	3	€ 250.000
Natuur en water als levensader	Doel D en E	7	€ 600.000

7. Reglement voor werking van de LAG

Artikel 1 (begripsbepaling)

In dit reglement wordt verstaan onder:

- a) Nationaal Strategisch Plan (NSP), de Nederlandse invulling van het nieuwe Europese Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) in de periode 2023 tot en met 2027.
- b) LEADER (Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale): een vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling zoals bedoeld in artikel 31 van de verordening (EU) 2021/1060 in het kader van het NSP.
- c) Lokale ontwikkelingsstrategie (LOS), of strategie voor een vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling: een strategie zoals beschreven in artikel 31, lid 2, sub c, van Vo. (EU) 2021/1060, juncto artikel 32 lid 1 van diezelfde verordening. De strategie:
  - i. beschrijft concrete acties afgestemd op lokale/regionale doelstellingen en behoeften;
  - ii. draagt bij aan de verwezenlijking van de strategie van de Europese Unie voor slimme, duurzame en inclusieve groei;
  - iii. wordt ontworpen en uitgevoerd door een lokale actiegroep.
- d) Lokale actiegroep (LAG): vertegenwoordigers van publieke en private lokale sociaaleconomische belangengroepen, zoals beschreven in artikel 31, lid 2, sub b, en artikel 33 van Vo. (EU) 2021/1060, waarbij noch overheden, gedefinieerd conform de nationale regels, noch één belangengroep meer dan 49 % van de stemrechten voor besluitvorming hebben.

Artikel 2 Samenstelling LAG

1. De Lokale Actiegroep (LAG) is een bij vaststelling van de Lokale Ontwikkelingsstrategie (LOS) door het College van Gedeputeerde Staten van Limburg (hierna te noemen: GS) op grond van artikel 82 Provinciewet ingestelde commissie die verantwoordelijk is voor de uitvoering van het programma LEADER Weerterland zoals dat in de LOS is vastgelegd.
2. De LAG bestaat uit minimaal 6 en maximaal 13 leden inclusief een voorzitter. De samenstelling van de LAG is evenwichtig en representatief, overeenkomstig de uitgangspunten zoals beschreven in hoofdstuk 5 (Organisatie) van de LOS. De LAG zorgt voor publicatie van de actuele samenstelling van de LAG via openbaar toegankelijke kanalen (website of anders).
3. De LAG wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter.
4. Op voordracht van de voorzitter benoemt de LAG uit haar midden een plaatsvervangend voorzitter.
5. Leden van de LAG kunnen hun lidmaatschap op eigen verzoek op elk moment beëindigen, met een opzegtermijn van twee maanden.
6. Als een LAG-lid naar het oordeel van de voorzitter niet voldoende functioneert kan de LAG met meerderheid van stemmen besluiten om het lidmaatschap van het betreffende lid te beëindigen.
7. De LAG besluit met meerderheid van stemmen over de aanstelling van nieuwe leden. De werving en selectie van nieuwe leden gebeurt op basis van de in hoofdstuk 5 (Organisatie) van de LOS beschreven criteria.
8. Aan de LAG-vergaderingen neemt de provinciale LEADER-coördinator als adviseur deel. De LEADER-coördinator heeft daarbij géén stemrecht.

9. Na realisatie van de LOS wordt de LAG opgeheven, doch uiterlijk op 31 december 2029.

Artikel 3 Taken en bevoegdheden LAG

De LAG heeft de volgende taken:

- het stimuleren (door verbinden en netwerken) van plaatselijke bewoners, ondernemers en organisaties tot ontwikkeling van projecten die bijdragen aan de realisatie van de LOS Weerterland;
- het begeleiden en ondersteunen van initiatiefnemers bij de projectontwikkeling;
- het toetsen en selecteren van ingediende projectplannen aan de geldende openstellingsbesluiten GLB/NSP LEADER en de LOS Weerterland, op basis van de hierin benoemde selectiecriteria en voorwaarden;
- het monitoren en evalueren van de uitvoering van de LOS Weerterland voor zowel de tijdige realisatie van doelen en output als verantwoorde besteding van de publieke middelen;
- inhoudelijke en financiële rapportages over de voortgang van realisatie van de LOS Weerterland;
- voorlichting, publiciteit en verder benodigde communicatie voor de LOS Weerterland;
- het doen van voorstellen aan GS voor aanpassing van de LOS Weerterland;
- het verzoeken aan GS om over te gaan tot de publicatie van openstellingsbesluiten aangaande de LOS Weerterland.

Artikel 4 Taken Secretaris

1. De LAG wordt bij de uitvoering van haar taken ondersteund door een secretaris.
2. De secretaris wordt benoemd door de LAG op voordracht van de voorzitter.
3. De secretaris is het eerste aanspreekpunt van de LAG voor initiatiefnemers, bewoners, ondernemers, organisaties en overheden aangaande de LOS Weerterland.
4. De secretaris heeft geen stemrecht in de LAG echter kan wel de LAG gevraagd en ongevraagd adviseren over (de toepassing van) de LOS.
5. Bij tussentijds vertrek van de secretaris stelt de LAG op voordracht van de voorzitter een opvolger aan.

Artikel 5 Vergaderingen

1. De LAG vergadert op een locatie in Weerterland.
2. De vergaderingen van de LAG zijn in het beginsel openbaar. De vergaderverslagen en de project/aanvraag-beoordelingen, zijn in principe openbaar.
3. De voorzitter kan in geval van zwaarwegende redenen, waarbij het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen andere, gerechtvaardigde maatschappelijke of persoonlijke belangen besluiten dat een vergadering niet openbaar is.
4. Van elke vergadering wordt een verslag opgesteld en na vaststelling ondertekend door de voorzitter en de secretaris. Het verslag gaat vergezeld van een door de voorzitter ondertekende presentielijst.
5. Het aantal leden dat aan de vergadering van de LAG dient deel te nemen om adviezen te kunnen vaststellen, bedraagt minimaal de

helft van het aantal leden van de LAG plus de (plaatsvervangend) voorzitter.

6. De LAG stelt zijn adviezen vast bij meerderheid van stemmen, waarbij ieder lid (inclusief de voorzitter of diens plaatsvervanger) één stem heeft. Indien de stemmen staken, beslist de (plaatsvervangend) voorzitter.
7. De LAG bepaalt zelf zijn vergaderorde en legt dit vast in de vergaderverslagen.
8. Correspondentie namens de LAG en adviezen van de LAG worden steeds ondertekend door de (plaatsvervangend) voorzitter en de secretaris.
9. De LAG kan deskundigen en belanghebbenden in haar vergaderingen uitnodigen. Deskundigen en belanghebbenden nemen echter geen deel aan de beraadslagingen over en besluitvorming met betrekking tot de beoordeling van aanvragen.

Artikel 6 Beoordeling projecten

1. De LAG zorgt voor een inhoudelijke beoordeling van voor LEADER-subsidieaanvragen voor het gebied Weerterland. De beoordeling gebeurt overeenkomstig het in de LOS Weerterland opgenomen *Reglement voor beoordeling selectie van projecten (hoofdstuk 7.1)*.
2. De administratieve en financiële controle van aanvragen gebeurt door de door het betaalorgaan aangewezen delegated body overeenkomstig het openstellingsbesluit GLB/NSP LEADER.
3. Op basis hiervan stelt de LAG een beoordelingsverslag vast dat door de voorzitter is ondertekend.

Artikel 7 Vergoedingen

1. De LAG stelt voor haar leden een regeling vast voor vergoeding voor vacatiegelden en reiskosten.
2. De voorzitter van de LAG ontvangt een vaste jaarlijkse vergoeding.

Artikel 8 Tegengaan van belangenverstremgeling

1. LAG-leden nemen zitting op persoonlijke titel en kunnen zonder last of ruggespraak, op basis van een eigen oordeel, besluiten nemen.
2. Teneinde de onafhankelijkheid en integriteit te waarborgen dienen de leden van de LAG betrokkenheid bij projectplannen vooraf te melden. Zij onthouden zich dan van stemming over het ingediende projectplan en nemen ook niet deel aan de bespreking en verdere beraadslagingen van het plan. Indien individuele leden van de LAG door externe initiatiefnemers met projectideeën worden benaderd, verwijzen zij de initiatiefnemer naar de secretaris.
3. De LAG stelt een belangenregister in, waarin de verklaringen van de individuele LAG leden zijn opgenomen omtrent hun nevenactiviteiten en belangen. De secretaris van de LAG beheert en toetst dit belangenregister. In het uitzonderlijke geval dat LAG leden hun belang(en) niet vanuit zichzelf aangeven (maar er belangenverstremgeling blijkt), kunnen ze door de secretaris - na overleg met de voorzitter - worden uitgesloten van beraadslaging op en beoordeling van initiatieven die worden ingediend voor LEADER subsidie.

Artikel 9 Verantwoording en openbaarheid

1. De LAG stelt jaarlijks een jaarverslag vast. Deze rapportage bevat in ieder geval de algehele voortgang van het programma, een overzicht

van de beoordeelde projecten met bijbehorende budgetten in relatie tot het totale programma, de financiële voortgang van de beheers- en organisatiekosten van de LAG, de activiteiten die door of uit hoofde van de LAG zijn uitgevoerd om het programma succesvol ten uitvoer te brengen en tot slot een korte vooruitblik met de planning voor het volgende jaar.

2. Ten minste één keer per jaar bespreekt de (plaatsvervangend) voorzitter samen met de LEADER-coördinator de voortgang van het programma en het functioneren van de LAG met de verantwoordelijke portefeuillehouder binnen GS.
3. Ultimo 2025 zal de LAG een tussentijdse (zelf)evaluatie uitvoeren om te bekijken of de LAG goed functioneert. Als gevolg hiervan kan de LAG besluiten tot eventuele bijsturing van haar reglement en eventueel de LOS. Dat wordt dan aan GS ter vaststelling voorgelegd en via besluitenlijst Gedeputeerde Staten en via publicatie op de voorziene website van het LEADER-gebied openbaar gemaakt.
4. De verslagen van de LAG-vergaderingen worden gepubliceerd via openbaar toegankelijke kanalen zoals een eigen website.

Artikel 10 Slotbepalingen

1. In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslissen GS.

7.1 Reglement voor beoordeling en selectie van projecten

Artikel 1 Openstelling voor aanvragen van subsidie

1. De grondslag voor het aanvragen van LEADER-subsidie is de provinciale Subsidieverordening GLB/NSP 2023-2027 en daaruit voortvloeiende openstellingsbesluiten van GS.

2. De LAG beslist over de wijze van openstelling en verzoekt GS over te gaan tot het publiceren van het openstellingsbesluit.

Artikel 2 Boven- en ondergrens voor subsidiabele projecten

1. Voor het LEADER Weerterland is de ondergrens van de projectomvang vastgesteld op 15.000 Euro en de bovengrens op 200.000 Euro.
2. Projecten met een grotere omvang van 200.000 Euro kunnen bij wijze van uitzondering wel gehonoreerd worden als ze én gemeentegrens overschrijdend zijn én naar het oordeel van de LAG een bijzonder toegevoegde waarde hebben.

Artikel 3 Beoordeling en selectie

1. De LAG vergadert minstens vier keer per jaar voor het beoordelen van ingediende projecten.
2. De beoordeling van en afhandeling van de subsidieaanvragen vindt plaats op volgorde van binnenkomst. Als tijdstip van de aanvraag geldt het bij het subsidieloket geregistreerde tijdstip van ontvangst van de (digitale) aanvraag.
3. De LAG beoordeelt elk project aan de hand van het in de LOS als bijlage 4 opgenomen beoordelingsformulier en het daaraan ten grondslag liggende puntensysteem.
4. Ter voorbereiding van de besluitvorming in de vergadering stelt de secretaris in afstemming met de voorzitter een préadvies voor het beoordelingsformulier op. De voorzitter kan besluiten daarvoor een of meer LAG-leden te raadplegen, bijv. vanwege de specifieke kennis van het onderwerp c.q. het gebied. Ter vergadering wordt vooraf

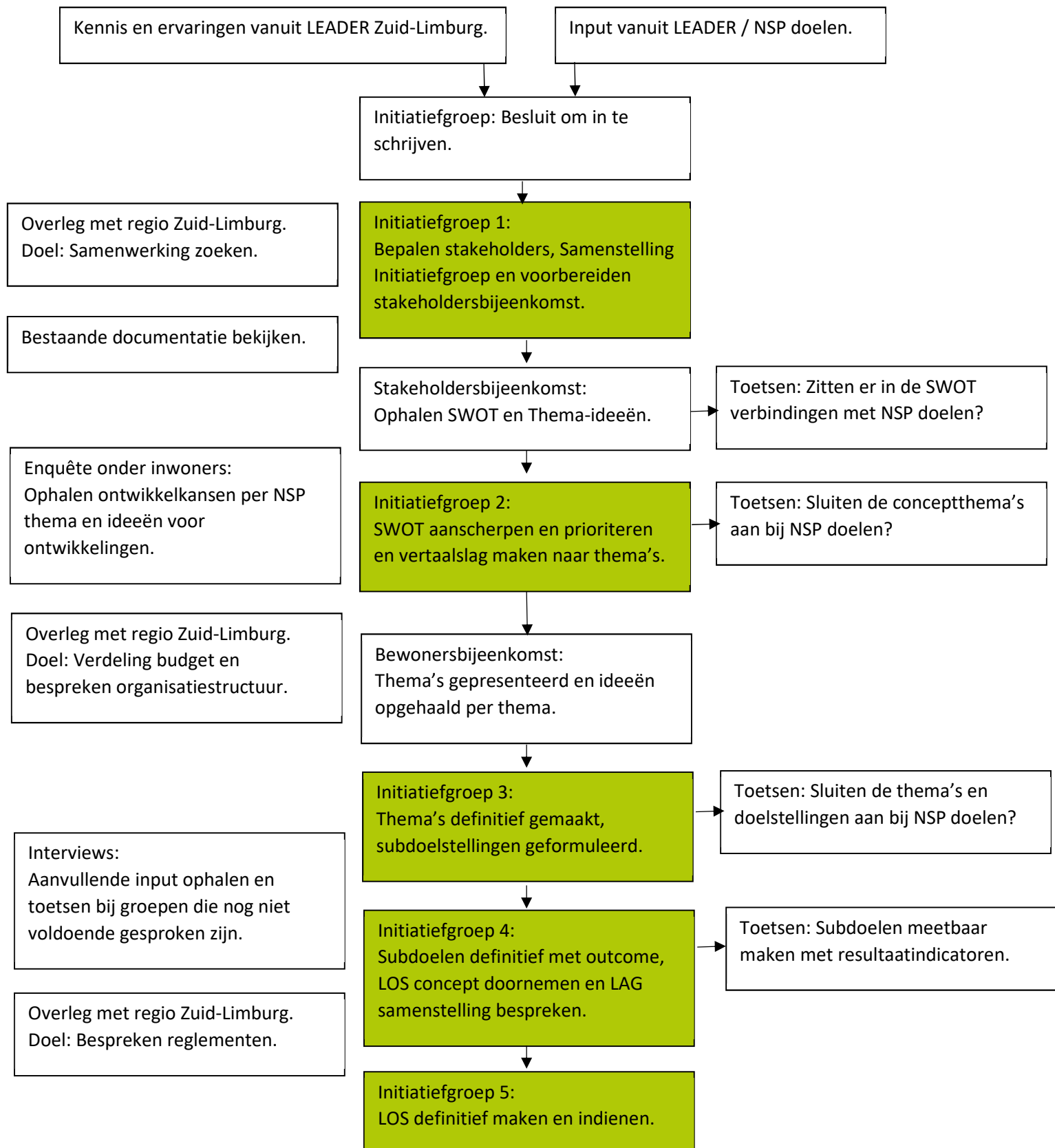
duidelijk gemaakt wie betrokken zijn bij het opstellen van het préadvies.

5. Projecten die het voor de onderscheiden selectiecriteria en in totaal voldoende punten scoren (zoals vermeld op het beoordelingsformulier), komen naar het oordeel van de LAG in aanmerking voor subsidie.
6. De LAG stelt de puntenscore vast bij meerderheid van stemmen, waarbij ieder lid (inclusief de (plaatsvervangend) voorzitter) één stem heeft. Indien de stemmen staken, beslist de (plaatsvervangend) voorzitter. Daarvoor dient de helft plus één van het aantal stemgerechtigde leden van de LAG (incl. de (plaatsvervangend) voorzitter) bij de vergadering aanwezig te zijn. Bovendien is voor besluitvorming vereist dat minstens 50% van de aanwezige stemgerechtigden de private sector vertegenwoordigt.
7. Indieners van projecten worden in de gelegenheid gesteld om voorafgaand aan de besluitvorming hun project aan de LAG te presenteren en eventuele toelichtende vragen te beantwoorden. De beraadslagingen en besluitvorming vinden vervolgens plaats in afwezigheid van de indieners.
8. De LAG brengt de besluiten over de beoordeling van projecten ter kennis van de door GS aangewezen delegated body.
9. De LAG brengt het besluit voor de beoordeling van een project zo spoedig mogelijk na de vergadering ter kennis van de aanvrager, met de belangrijkste argumenten die tot het besluit hebben geleid. Daartoe ontvangt de aanvrager z.s.m. het vastgestelde en ondertekende beoordelingsformulier.

Bijlagen

1. Het doorlopen proces

2. Stakeholders

De volgende partijen waren vertegenwoordigd bij de stakeholdersbijeenkomst op 3 februari:

- Natuur en Milieucentrum Weert
- Vogelwerkgroep Nederweert
- IVN Weert
- Natuurlijk Platform
- Staatsbosbeheer
- Imkers Weert
- Stichting Groen Weert
- Boeren van Weert
- Boeren van Nederweert
- Herenboeren
- Gemeente Leudal
- Gemeente Nederweert
- Provincie Limburg
- PiO Weerterland
- Marketing Limburg
- Bezoekerscentrum Leudal
- Routebureau
- Synthese
- VKKL
- Molenstichting Weerterland
- Scouting Limburg
- Energiecoöperatie Zuidenwind

De volgende partijen waren vertegenwoordigd bij de bewonersbijeenkomst op 15 februari:

- Natuurlijk Platform
- IVN Weert
- Groene speelput Nederweert
- Stichting Bronsgroen
- Ecodorp Hof van Weleert
- Vogelwerkgroep Nederweert
- Natuur en Milieucentrum Weert
- Stichting Groen Weert
- Plattelandscoöperatie
- Boeren van Nederweert
- Boeren van Weert
- Zuivelboerderij Avezaat
- Leudal Energie
- Weert Energie
- Newecoop
- Energiecoöperatie Zuidenwind
- Synthese
- Dorpsoverleg Horn
- Dorpsraad Budschop
- Dorpsraad Grathem
- Studiegroep Leudal
- VKKL
- Heibloem Energiek Leefbaar Duurzaam
- Provincie Limburg
- Gemeente Nederweert
- Limburg Marketing
- Bezoekerscentrum Leudal
- Diverse inwoners op persoonlijke titel

De volgende partijen zijn geïnterviewd:

- Toerisme (Limburg Marketing)
- Jongeren (jongere inwoner uit Nederweert)
- Zorg (Hoeve de Kaolder, Baexem)
- Horeca (Koninklijke Horeca Nederland)
- Natuur (Natuurlijk Platform)
- Agrarische sector (LLTB)

3. SWOT-analyse

Onderstaande SWOT-analyse is het resultaat van de stakeholderbijeenkomst van 3 februari 2023.

<p>Sterktes</p> <p><i>Ruimtelijk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gebied bestaat uit grote oppervlaktes met veel ontwikkelpotentieel. - Er zijn meerdere (grensoverschrijdende) Natura2000 natuurgebieden. - De verbinding met water is duidelijk aanwezig: Beken, Kanalen, de Maas. - Gebied ligt vlakbij Brainport Eindhoven en Greenport Venlo. <p><i>Sociaalcultureel en demografisch</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gebied heeft een rijke cultuurhistorie en een sterk verenigingsleven en –structuur. - De inwoners zijn harde werkers die nuchter en daadkrachtig werken. <p><i>Economisch</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Er is divers aanbod aan verblijfsrecreatie in het gebied. - De recreatieve inrichting van het gebied met routestructuren . - Er zijn diverse boerderijwinkels. <p><i>Klimaat/duurzaamheid</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - De biodiversiteit is groot (binnen de natuurgebieden). - Het gebied heeft drie prachtige natuureducatiecentra (NMC Weert, Bezoekerscentrum Leudal, Groote Peel).	<p>Zwaktes</p> <p><i>Ruimtelijk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Door ruilverkaveling zijn veel landschapselementen verdwenen. - Grote agrarische bedrijven (die deels leegstaan). - Arme zandgrond. - Woningaanbod sluit niet aan bij behoeften. - Ontbrekende schakels in infrastructuur (bruggetjes/pondjes, enz.). <p><i>Sociaalcultureel en demografisch</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Weinig aandacht voor cultuurhistorie. - Gebrek aan innovatieve cultuur. - Het ontbreekt aan een platform waar ideeën tot uitvoering komen. - Jeugd blijft niet in het gebied. Er wonen veel forenzen met weinig binding met de regio. - Gemeenschappen zijn vrij behoudend. <p><i>Economisch</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Voorzieningen verdwijnen uit de dorpskernen. - Te weinig bedrijvigheid en geen passende arbeidsmarkt. - Beperkte (grensoverschrijdende) OV-verbindingen. <p><i>Klimaat/duurzaamheid</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Verlies aan biodiversiteit.
<p>Kansen</p> <p><i>Ruimtelijk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Natuurinclusief wonen en werken. - Gebruik maken van leegstaande gebouwen (kerken, stallen, enz). - Ontwikkeling van de beken en watersystemen. - Nieuwe woonvormen. - Het grote landelijke gebied. - De natuurgebieden. - Unesco status Biosfeer. <p><i>Sociaalcultureel en demografisch</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Samenwerking tussen agrariërs en terreinbeheerders. - Gebruik maken van de diversiteit aan bewonersgroepen en de hechte dorpsgemeenschappen. - Bewoners zijn zich bewuster van hun woonomgeving. - De inclusiviteit en het inburgeren van nieuwkomers. <p><i>Economisch</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Regelingen voor agrarische bedrijven rondom het Landelijk programma landelijk gebied. - Gebruik maken van experimentele ruimte. - Zonering / regulering van toeristen en recreanten. - Verbindingen tussen programma's en projecten. - Het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen. <p><i>Klimaat/duurzaamheid</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Investeringsmogelijkheden van agrariërs in biodiversiteit. - Het leggen van verbindingen tussen dorpen en de natuur.	<p>Bedreigingen</p> <p><i>Ruimtelijk</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Woningbouw en huisvestingsvraagstukken. - Uitdagingen op het gebied van stikstof, fijnstof en geur. - Droogte/wateroverlast. - Verdozing van het landschap. <p><i>Sociaalcultureel en demografisch</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Vergrijzing en wegtrekken jeugd. - Individualisering. - Afnemende sociale cohesie. - Afnemende beschikbaarheid van vrijwilligers. <p><i>Economisch</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Regelingen voor agrarische bedrijven rondom het LPLG. - Versnelde intensivering van grootschaligheid landbouw. - Gebrek aan voorzieningen in de kernen. - De consumptiemaatschappij. - Uitdagingen op het gebied van arbeidsmarkt. - Massatoerisme (gericht op specifieke plekken). - Ondernijning. <p><i>Klimaat/duurzaamheid</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Afname biodiversiteit.

4. Beoordelingsformulier projecten LEADER Weerterland

ALGEMENE PROJECTGEGEVENS	
Naam project	
Indiener	
Tijdstip van indienen (registratie bij Stimulus)	
Projectgebied (gemeente)	

BASISVOORWAARDEN BEGROTING EN DEKKINGSPLAN (JA OF NEE)	
Sluitende en transparante begroting en dekkingsplan	
Dekkingsplan voldoet aan subsidiesleutel (LOS)	
Publieke cofinanciering is geregeld en geborgd	
Private bijdrage (45%) is geregeld en geborgd	

SELECTIECRITERIUM LOS-DOELEN (0-3 PUNTEN PER ONDERDEEL)	
Ontwikkelen van projecten die verschillende bewonersgroepen met elkaar in contact brengen waardoor de sociale cohesie en/of kennis vergroot wordt.	
Het realiseren van verbindingen in de fysieke ruimte die bijdragen aan de leefbaarheid, een gezonde leefomgeving en de recreatiemogelijkheden van de bewoners en toeristen. Denk aan het behouden, terugbrengen, vernieuwen of creëren van voorzieningen in dorpen.	
Samenwerkingsprojecten tussen agrarische sector en natuurbeschermers die gericht zijn op het overbruggen van meningsverschillen en het creëren van lokale natuurinclusieve economische activiteiten.	
Projecten realiseren waarmee lokale (natuurinclusieve) voedselproductie toegankelijk wordt voor doelgroepen en/of waarbij bewoners zelf een actieve bijdrage leveren aan het telen en vermarkten van deze (streek)producten.	
Het ontwikkelen van projecten die bijdragen aan een groene, schone en biodiverse leefomgeving. Hierbij staan het beschermen of terugbrengen van (oorspronkelijke) flora, fauna en herkenbare landschapselementen centraal.	
We maken projecten mogelijk die gericht zijn op het beschermen, zichtbaar, toegankelijk en beleefbaar maken van de cultuurhistorie en het erfgoed in het gebied.	
Het faciliteren van projecten die een bijdrage leveren aan de klimaatadaptatie en/of vernatting in het gebied.	
Het ontwikkelen van activiteiten die de recreatie bij de natuur en op en rond het water stimuleren en versterken.	
Projecten die de habitat voor dieren en de biodiversiteit op en rond het water verbeteren.	
Puntenscore voor LOS-doelen totaal (minimaal vereist: 3)	
Overwegingen (toelichting op puntenscore voor dit onderdeel)	

SELECTIECRITERIUM LEADER-WERKWIJZE (0-3 PUNTEN PER ONDERDEEL)	
Het project is geïnitieerd vanuit de lokale gemeenschap (bottom-up) en wordt breed gedragen.	
Het project leidt aantoonbaar tot samenwerking tussen bewoners, ondernemers en/of organisaties.	
Het project dient doelen in meerdere sectoren of beleidsvelden.	
Het project is innovatief voor Weerterland.	
Puntenscore voor LEADER-werkwijze totaal (minimaal vereist: 6)	
Overwegingen (toelichting op puntenscore voor dit onderdeel)	

SELECTIECRITERIUM ORGANISATIE EN HAALBAARHEID (0-3 PUNTEN PER ONDERDEEL)	
De organisatie en verdeling van taken en verantwoordelijkheden zijn duidelijk vastgelegd.	
De initiatiefnemers beschikken over voldoende expertise of hebben deze ingehuurd.	
Het tijdpad voor de uitvoering is realistisch in verband met vergunningen en dergelijke.	
Puntenscore voor organisatie en haalbaarheid totaal (minimaal vereist: 6)	
Overwegingen (toelichting op puntenscore voor dit onderdeel)	

SELECTIECRITERIUM CONTINUÏTEIT EN OVERDRAAGBAARHEID (0-3 PUNTEN PER ONDERDEEL)	
De continuïteit van het project en bijbehorende activiteiten is na afronding van het subsidietraject voldoende geborgd.	
Het project is overdraagbaar omdat de resultaten en ervaringen ook door anderen gebruikt kunnen worden.	
Puntenscore voor efficiëntie en doeltreffendheid totaal (minimaal vereist: 4)	
Overwegingen (toelichting op puntenscore voor dit onderdeel)	

SAMENVATTING	
LOS-doelen	
LEADER-werkwijze	
Organisatie en haalbaarheid	
Doelmatigheid	
Totale puntenscore (minimaal vereist: 19)	

BESLUIT	
Advies van de LAG (positief of negatief)	
Vastgesteld in de vergadering op (datum)	
Handtekening voorzitter	

5. Addendum behorende bij de LOS Weerterland onder het GLB-NSP 2023-2027

Algemeen

De samenstelling van de LAG wordt beschreven in de LOS Weerterland die door GS van Limburg is vastgesteld onder het GLB-NSP 2023-2027. Vereniging Kleine Kernen Limburg (VKKL) treedt op als penvoerder van de LAG Weerterland en vertegenwoordigt daarmee de LAG zoals deze beschreven is in de LOS.

Gedeputeerde Staten van Limburg heeft op 13 juni 2023 het Convenant Uitvoering GLB 23-27 Zuidoost Nederland vastgesteld. Dit convenant is ondertekend door de Provincies Noord-Brabant, Limburg en Gelderland, en geeft afspraken weer over de uitvoering van de provinciale niet-grondgebonden interventies van het GLB-NSP 2023-2027 (waaronder LEADER). Meer specifiek gaat het over afspraken met betrekking tot taken die gemandateerd worden door de Provincies Limburg en Gelderland in hun hoedanigheid van intermediaire instantie in het GLB-NSP aan de Provincie Noord-Brabant; en taken die worden overgedragen door RVO aan de Provincie Noord-Brabant.

De LAG Weerterland respecteert de in het Convenant Uitvoering GLB 23-27 Zuidoost Nederland belegde afspraken. Parallel aan het convenant zijn de volgende procedures/ afspraken van toepassing:

Procesbeschrijving samenwerking LAG/GS

1. Zoals beschreven in de LOS, vindt er regelmatig afstemming plaats tussen de LAG Weerterland en de Provinciale LEADER coördinator. Tevens conform de LOS, levert de LAG jaarlijks een voortgangsverslag aan GS aan. Op verzoek van de portefeuillehouder(s) landbouw en landelijk gebied kan het voortgangsverslag nader worden besproken met de LAG.

Openstellingsbesluiten

2. De LAG Weerterland levert de tekst van de subsidie-openstelling aan. GS van de Provincie Limburg neemt de subsidie-openstelling één op één over en formaliseert deze middels een openstellingsbesluit. GS van provincie Limburg is bevoegd op grond van de Provinciewet en door de minister aangewezen om de subsidie-openstellingen te publiceren.

Besluiten/beschikkingen per dossier en conformiteitstoets

3. De LAG Weerterland is verantwoordelijk voor de inhoudelijke beoordeling of aanvragen binnen de LOS passen en de vaststelling van de subsidiehoogte. De LAG levert hiervoor een gemotiveerde onderbouwing.

4. Zodra duidelijk is welke aanvragen subsidie kunnen krijgen, stuurt de LAG deze naar de Delegated Body (DB, oftewel Provincie Noord-Brabant, en als onderdeel hiervan: Stimulus Programmamanagement) voor de conformiteitstoets.

5. Conform het Mandaatbesluit uitvoering GLB 23-27 Zuidoost-Nederland, gaat het totale pakket vervolgens naar GS van de Provincie Noord-Brabant voor formalisering van de subsidieverlening.

6. GS van de Provincie Noord-Brabant nemen het inhoudelijke oordeel, het te verlenen subsidiebedrag en de conformiteitstoets één op één over.

Bezwaar en beroep

7. Conform het Mandaatbesluit uitvoering GLB 23-27 Zuidoost-Nederland, zijn Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant door Gedeputeerde Staten van Limburg gemandateerd en gemachtigd voor het

behandelen van bezwaar- en beroepschriften gericht tegen besluiten die verband houden met het verstrekken van subsidies ten laste van de Verordening Europese Landbouwsubsidies 2023-2027 Provincie Limburg.

8. Bij een bezwaarprocedure zal GS van de Provincie Noord-Brabant de LAG Weerterland vragen tijdig input voor het te voeren verweer aan te dragen. Waar nodig zal GS van de Provincie Noord-Brabant in overeenstemming met de Algemene wet bestuursrecht, een volledige heroverweging van het primaire besluit uitvoeren.

9. Bij een beroepsprocedure zal GS van de provincie Noord-Brabant de LAG vragen om tijdig input voor het verweer aan te dragen. GS van Noord-Brabant zal de procedure voeren bij de rechter.

Colofon:

Tekst: Viduro in opdracht van VKKL, augustus 2023

Fotografie: Gemeente Nederweert, Marijke Vaes, Nederweert24.

